

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

Katedra cestovního ruchu

Rodinný cestovní ruch v mikroregionu

Litomyšlsko

bakalářská práce

Autor práce: Šárka Staňková

Vedoucí práce: Ing. Ivica Linderová, Ph.D.

Jihlava 2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: **Šárka Staňková**
Studijní program: **Ekonomika a management**
Obor: **Cestovní ruch**
Název práce: **Rodinný cestovní ruch v mikroregionu Litomyšlsko**
Cíl práce: **Analyzovat nabídku ubytovacích a pohostinských služeb, volnočasových aktivit a atraktivit v cestovním ruchu s ohledem na cílový segment "rodiny s dětmi".**

Ing. Ivica Linderová, PhD.
vedoucí bakalářské práce

RNDr. Eva Janoušková, Ph.D.
vedoucí katedry
Katedra cestovního ruchu

Abstrakt

STAŇKOVÁ, Šárka: Rodinný cestovní ruch v mikroregionu Litomyšlsko. Bakalářská práce. Vysoká škola polytechnická Jihlava. Katedra cestovního ruchu. Vedoucí práce: Ing. Ivica Linderová, Ph.D. Stupeň odborné kvalifikace: bakalář. Jihlava 2020. 79 stran.

Cílem práce je analyzovat nabídku ubytovacích a pohostinských služeb, volnočasových aktivit a atraktivit v cestovním ruchu s ohledem na cílový segment „rodiny s dětmi“. Práce pomáhá odhalit specifické potřeby a požadavky rodin s dětmi při účasti na cestovním ruchu, charakterizuje podpůrné programy rozvoje cestovního ruchu a zjišťuje standardy a kvality služeb v mikroregionu Litomyšlsko a možnosti účasti na cestovním ruchu rodin s dětmi.

Klíčová slova

Rodiny s dětmi; přátelský k dětem; ubytovací služby; stravovací služby; turistické atraktivita

Abstract

STAŇKOVÁ, Šárka: Family tourism in the mikroregion Lytomyšlsko. Bachelor thesis. College of Polytechnics Jihlava. Department of Travel and Tourism. Supervisor: Ing. Ivica Linderová, Ph.D. Grade of qualification: bachelor. Jihlava 2020. 79 pages.

The aim of the work is to analyze the offer of accommodation and catering services, leisure activities and attractions in tourism with regard to the target segment of "families with children". The work helps to reveal the specific needs and requirements of families with children in participating in tourism, characterizes support programs for tourism development and finds out the standards and quality of services in the Litomyšl mikroregion and opportunities for participation in tourism for families with children.

Key words

Families with children; Baby friendly; accommodation services; catering services; tourist attractions

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění, dále též „AZ“).

Souhlasím s umístěním bakalářské práce v knihovně VŠPJ a s jejím užitím k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě VŠPJ.

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje **AZ**, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že VŠPJ má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědom/a toho, že užít své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠPJ, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených vysokou školou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše), z výdělku dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence.

V Jihlavě dne 23. července 2020

.....
Podpis studenta/ky

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Ing. Ivici Linderové, PhD. za odborné vedení, vstřícný přístup, ochotu a cenné připomínky a rady. Dále bych chtěla poděkovat ubytovacím zařízením v mikroregionu Litomyšlsko, jejichž zaměstnanci si našli čas na vyplnění dotazníku k mé práci.

Obsah

Úvod	11
Motivace	12
Cíl práce	13
1 Rodinný cestovní ruch a jeho specifika	14
1.1 Rodina jako cílový segment cestovního ruchu	15
1.1.1 Funkce rodiny	16
1.1.2 Fáze životního cyklu rodiny	17
1.1.3 Rodinné rozhodování	18
1.2 Legislativa v oblasti cestování a práv dětí.....	20
1.3 Programy pro podporu a rozvoj cestovního ruchu v České republice	21
1.4 Služby cestovního ruchu pro rodiny s dětmi	23
1.4.1 Specifika ubytovacích služeb pro rodiny s dětmi	24
1.4.2 Specifika stravovacích služeb pro rodiny s dětmi.....	26
1.4.3 Specifika atraktivit cestovního ruchu pro rodiny s dětmi.....	29
2 Analýza nabídky cestovního ruchu pro rodiny s dětmi	32
2.1 Cíl a metodika průzkumu	32
2.2 Charakteristika modelové oblasti – Litomyšlsko	32
2.3 Analýza podniků cestovního ruchu	35
2.3.1 Ubytovací služby a jejich přizpůsobení pro rodiny s dětmi	40
2.3.2 Stravovací služby a jejich přizpůsobení pro rodiny s dětmi	48
2.3.3 Atraktivita cestovního ruchu a jejich přizpůsobení pro rodiny s dětmi	58
3 Diskuze	67
Závěr.....	70
Seznam použité literatury	72
Přílohy	76

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Samolepka poskytovatele slev Rodinné pasy (http://pardubice.rodinnepasy.cz/cs/poskytovatele-slev.php).....	23
Obrázek 2 - Rozdělení atrakcí (Goeldner, Ritchie, 2014, s. 197)	30
Obrázek 3 - Mapa mikroregionu Litomyšlsko	34

Seznam grafů

Graf 1 - Složení pokojů v ubytovacích zařízeních	41
Graf 2 - Cílové segmenty ubytovacích zařízení.....	41
Graf 3 - Podíl rodin s dětmi na celkové návštěvnosti UZ	42
Graf 4 - Nejčastější věk dětí navštěvujících daná UZ	43

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Model životního cyklu rodiny podle WHO	17
Tabulka 2 - Fáze životního cyklu rodiny	18
Tabulka 3 - Úlohy v rozhodovacím procesu.....	19
Tabulka 4 - Úmluva o právech dítěte	21
Tabulka 5 - Definice kategorií ubytovacích zařízení	24
Tabulka 6 - Ubytovací zařízení v Pardubickém kraji s hodnocením "Baby friendly"	25
Tabulka 7 - Typy stravovacích zařízení podle Francové.....	27
Tabulka 8 - Stravovací zařízení v Pardubickém kraji s hodnocením "Baby friendly"	28
Tabulka 9 - Turistické atraktivity v Pardubickém kraji s hodnocením "Baby friendly" .	31
Tabulka 10 - Obce spadající do mikroregionu Litomyšlsko	33
Tabulka 11 - Hodnotící kritéria ubytovacích zařízení.....	36
Tabulka 12 - Úrovně ubytovacích zařízení.....	36
Tabulka 13 - Hodnotící kritéria stravovacích zařízení	37
Tabulka 14 - Úrovně stravovacích zařízení	38
Tabulka 15 - Hodnotící kritéria turistických atraktivit	39
Tabulka 16 - Úrovně turistických atraktivit.....	39
Tabulka 17 - Dotazovaná ubytovací zařízení v mikroregionu Litomyšlsko	40
Tabulka 18 - Charakteristika dotazovaných ubytovacích zařízení	40
Tabulka 19 - Hotel Aplaus.....	44

Tabulka 20 - Evropské školící centrum.....	44
Tabulka 21 - Pension Paseka	45
Tabulka 22 - Penzion Lilie	45
Tabulka 23 - Penzion Pod Klášteřem.....	46
Tabulka 24 - Penzion U Roušarů	46
Tabulka 25 - Penzion Na Rychtě	47
Tabulka 26 - Chata Polanka.....	47
Tabulka 27 - Chaty Poříčí u Litomyšle	47
Tabulka 28 - Stravovací zařízení v mikroregionu Litomyšlsko.....	48
Tabulka 29 - Restaurace Bohém	49
Tabulka 30 - Restaurace U Kolji.....	50
Tabulka 31 - Restaurace Slunce.....	50
Tabulka 32 - Restaurace Pod Klášteřem.....	51
Tabulka 33 - Restaurace a minipivovar Veselka	51
Tabulka 34 - Čínská restaurace Huan Gon.....	52
Tabulka 35 - Pizzeria Bella Napoli	53
Tabulka 36 - Bambino Caffé	53
Tabulka 37 - Bobo Cafe.....	54
Tabulka 38 - Chocco Caffé.....	55
Tabulka 39 - Restaurace Polanka.....	55
Tabulka 40 - Kavárna Kousek	56
Tabulka 41 - Restaurace U Marešů	57
Tabulka 42 - Restaurace U Toullovce	57
Tabulka 43 - Turistické atraktivity v mikroregionu Litomyšlsko.....	58
Tabulka 44 - Zámek Litomyšl.....	59
Tabulka 45 - Piaristický chrám	60
Tabulka 46 - Klášterní zahrady	61
Tabulka 47 - Regionální muzeum Litomyšl	62
Tabulka 48 - Portmoneum	62
Tabulka 49 - Dům U Rytířů.....	63
Tabulka 50 - Nové Hrady	64
Tabulka 51 - Toullovцова rozhledna.....	65
Tabulka 52 - Toullovcovy Maštale	65
Tabulka 53 - Osvětlený dům.....	66
Tabulka 54 - Hodnocení ubytovacích zařízení	67

Tabulka 55 - Hodnocení restaurací a pizzerií	68
Tabulka 56 - Hodnocení kaváren a cukráren	69
Tabulka 57 - Hodnocení turistických atraktivit	69

Seznam použitých zkratk

CHKO	chráněné krajinné oblasti
MAS	místní akční skupiny
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Organizace pro vzdělání, vědu a kulturu)
UZ	ubytovací zařízení
WHO	World Health Organization (Světová zdravotnická organizace)

Úvod

Kvalita nabízených produktů a služeb se stává pro potenciální zákazníky stále důležitějším faktorem jejich rozhodování při účasti na CR. Podniky se ale také snaží co nejvíce vyhovět všem potenciálním zákazníkům tak, aby si udrželi stávající klientelu, nebo aby ji rozšířily. Proto je důležité, aby zkvalitňovaly své služby a produkty a vyhověly tak i té nejnáročnější skupině zákazníků, což rodiny s dětmi bez pochyby jsou.

Pro lepší konkurenceschopnost podniku je důležité, aby se podnik zaměřil primárně na zákazníka a uspokojování jeho potřeb. Každý podnik by se měl svými produkty či službami odlišovat tak, aby byl schopen růst a zbavit se tak konkurence. Odlišit se může právě zaměřením na určitý segment trhu, kterým mohou být například rodiny s dětmi.

Před tím, než se podnik rozhodne zaměřit svojí činnost na tento segment, musí provést podrobnou analýzu především požadavků a potřeb rodin s dětmi. Je zapotřebí přistupovat odlišně k rodinám s miminky, rodinám s malými dětmi a rodinám s teenagery. Všechny typy rodin ale kladou důraz na kvalitu poskytovaných služeb.

Podniky by se měly snažit vyhovět všem potřebám dětí, působit na ně přívětivě a postarat se také o jejich zábavu. Pokud je totiž spokojené dítě, je spokojený i rodič a podnik si tak může zajistit, že se rodina za nějaký čas opět vrátí a bude šířit pozitivní recenze. Toto je důležité při udržení a rozšíření klientely.

Tato práce se konkrétně zaměřuje na část území Pardubického kraje, konkrétně mikroregion Litomyšlsko, aby mohla být provedena konkrétnější analýza ubytovacích a stravovacích zařízení a turistických atraktivit. Tato oblast je pro cestovní ruch velice zajímavá a rozmanitá, už z důvodu, že je jedna z památek, Zámek Litomyšl, zapsána na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Také se zde vyskytuje velké množství dalších kulturních i přírodních památek, které určitě stojí za to navštívit. Tento region je hojně navštěvován českými i zahraničními turisty, což vypovídá o důležitosti této oblasti pro cestovní ruch.

Bakalářská práce je členěna na dvě části – teoretickou a praktickou. V teoretické části se seznámíme s problematikou rodinného cestovního ruchu, charakteristikou rodiny, legislativou upravující cestování rodin s dětmi, podpůrné programy cestovního ruchu a definujeme si vlastnosti, které by měla daná zařízení mít, aby byla vhodná pro rodiny

s dětmi a podpořila tak jejich účast na cestovním ruchu. Dále se zde dozvíme také základní informace o službách cestovního ruchu.

Praktická část obsahuje analýzu možností účasti rodin s dětmi na cestovním ruchu v okolí Litomyšle, konkrétně v mikroregionu Litomyšlsko. K této analýze byl vytvořen dotazník, který pomohl zmapovat situaci v ubytovacích zařízeních a také vlastní terénní průzkum, který jsem realizovala v ostatních službách cestovního ruchu. Na základě zjištěných údajů proběhlo hodnocení oblasti vzhledem k připravenosti na návštěvu rodin s dětmi.

Motivace

Důvodem, proč jsem si vybrala „Rodinný cestovní ruch v mikroregionu Litomyšlsko“ jako téma své bakalářské práce je především orientace cestovního ruchu a jeho služeb na rodiny s dětmi. Jsem novopečená maminka, která už navštívila několik ubytovacích i stravovacích zařízení a také některé atraktivy a pocítovala jsem silný nedostatek přizpůsobení pro rodiny s dětmi, především co se týče potřeb kojení a přebalování v restauračních zařízeních. V dnešní době je rodinný cestovní ruch rozšířenější než dříve, ale stále tomu některá zařízení nejsou přizpůsobena.

Zvolila jsem si mikroregion Litomyšlsko, protože pocházím z Litomyšle a myslím si, že ve Východních Čechách je Litomyšl jedním z nejkrásnějších měst. I když jsem v tomto městě žila, neznám všechna zařízení a ani jsem neřešila jejich míru přizpůsobení se rodinám s dětmi, proto to pro mě bude velice zajímavé, zabývat se touto problematikou právě v mém rodném městě.

Přínosem této práce by pak mělo být seznámení se s webovými portály, které se zabývají podniky cestovního ruchu a jejich přizpůsobením se rodinám s dětmi. Umožňují podnikům získat certifikáty Baby friendly a rodinám s dětmi lepší orientaci mezi zařízeními, které jsou připraveny poskytnout jim ty nejlepší služby, které požadují. Proto je důležité shrnout tyto požadavky rodin s dětmi na ubytovací a stravovací služby a turistické atraktivy.

Cíl práce

Hlavním cílem práce je analyzovat nabídku ubytovacích a pohostinských služeb, volnočasových aktivit a atraktivit v cestovním ruchu s ohledem na cílový segment „rodiny s dětmi“ v mikroregionu Litomyšlsko. Pro splnění hlavního cíle je nutné podrobně se seznámit s cílovou skupinou rodin s dětmi, jejich vlastnostmi a potřebami. Dále je potřeba analyzovat jednotlivá zařízení cestovního ruchu, což v případě ubytovacích zařízení proběhne formou dotazníkového šetření a v případě stravovacích zařízení a turistických atraktivit proběhne formou vlastního terénního průzkumu. Vyhodnocení tohoto průzkumu bude výsledkem mé bakalářské práce.

1 Rodinný cestovní ruch a jeho specifika

Cestovní ruch je významnou součástí národního hospodářství a v posledních letech jeho význam vzrostl a stal se tak nedílnou součástí života obyvatel vyspělých států. Lze jej rozdělit na několik druhů, které nám umožňují blíže určit podstatu cestovního ruchu z hlediska potřeb a cílů návštěvníků, což dovoluje lepší připravenost produktů pro danou cílovou skupinu. Druhy cestovního ruchu dělíme dle kritérií. Pokud bychom se zaměřili na věk návštěvníků jako na jedno z hodnotících kritérií, zjistili bychom, že kromě mládežnického a seniorského cestovního ruchu sem patří také rodinný cestovní ruch (Linderová, 2015, s. 37).

Rodiny vyžadují specifické ubytovací a stravovací služby, nejlépe s nějakou speciální slevou. Rodiče si při cestování s dětmi přejí na jednu stranu, aby si s nimi užili volný čas, na druhou stranu si ale chtějí odpočinout. Proto by pro ně bylo dobré využít různé animační programy či hlídání dětí, což většina resortů v dnešní době nabízí. [7]

Cestování rodin ovlivňuje řada faktorů. Mezi nejdůležitější patří příjmy, které mohou být často limitované z důvodu splácení úvěrů či čerpání mateřské a rodičovské dovolené. Dalším významným faktorem je volný čas, který je ovlivněn počtem dnů dovolené pracujících rodičů a prázdninami dětí. Dalším velmi významným faktorem je věk dětí, který ovlivňuje výběr cílové destinace, zařízení cestovního ruchu a využití služeb. Cestování rodin s dětmi dále ovlivňuje bezpečnost cílové destinace, klid, atraktivitu a aktivity nabízené destinací a využití volného času, splnění specifických požadavků v ubytovacích a stravovacích zařízeních pro rodiny s dětmi (přebalovací místnosti pro děti, dětské menu, postýlky, stoličky pro děti, hřiště,...). Co se týče forem cestovního ruchu, typické pro rodiny s dětmi jsou především venkovský cestovní ruch, návštěva městských center za účelem návštěvy sportovní či kulturní akce, rekreační cestovní ruch, cestovní ruch s dobrodružnými motivy, skupinové pobyty organizované podniky či institucemi, odborovými organizacemi, jednodenní výlety za různým účelem a jiné. [6]

Rodiny se postupně rozrůstají, děti dospívají a společné rodinné dovolené jsou tak jednou z nejdůležitějších událostí v roce. Vše od příprav až po skutečný zážitek z dovolené se zapisí do vzpomínek dětí, ať už se jedná o dobrodružství či příležitost se vzdělávat. Vzpomínky dětí na rodinné dovolené v dospělosti ovlivňují výběr cílové destinace pro jejich rodinnou dovolenou (Goeldner, Ritchie, 2014, s. 271).

1.1 Rodina jako cílový segment cestovního ruchu

Segmentace trhu je důležitou součástí marketingu a používá se pro efektivní zaměření nabídky výrobků a služeb na určité skupiny obyvatel. Vhodná segmentace trhu pomáhá pracovníkům marketingu najít skupiny zákazníků s podobnými potřebami a díky tomu lépe uspokojit tyto potřeby. Při segmentaci trhu jsou nejčastěji používané techniky demografické, socioekonomické, geografické, psychografické a behavioristické segmentace. My se budeme blíže zabývat demografickou segmentací trhu, která je díky dobře dostupným demografickým údajům hojně používána. Do tohoto typu segmentace trhu patří také rodina jakožto cílová skupina (Horner, Swarbrooke, 2003, s. 76).

Vymezení pojmu rodina bylo věnováno mnoho pozornosti, proto se dnes můžeme setkat s celou řadou různých definic. Jedna z nich popisuje rodinu jako malou skupinu osob, které jsou spojeny manželskými, příbuzenskými nebo jinými podobnými vztahy a společným způsobem života. I když právní řád České republiky neobsahuje řádnou definici rodiny, obecně se za rodinu považuje společenství založené manželstvím a této formě věnuje zvláštní pozornost a poskytuje jí ochranu (Lovasová, Hellebrandová, Hanušová, 2005, s. 15).

Rodinu lze také charakterizovat jako univerzální sociální skupinu, která umožňuje jedinci tvořit pevné sociální vazby. V rodině se utváří důvěra v sebe, postoj k sobě i okolí, formují se modely chování, osvojují se formy komunikace atd. Rodina tedy formuje osobnost a specifické rysy každého jedince. Tvoří ji minimálně dva členové odlišného pohlaví, mezi kterými není pokrevní pouto a jejich děti (Výrost, Slaměník, 1998, s. 303).

V dnešní době jsou ale znaky rodiny jiné. Člověk v rodině se zaměřuje pouze na zájem jednotlivce, nikoliv celé skupiny, neočekává trvalejší dlouhodobý vztah, proto nechce riskovat pro rodinu a nechává si zadní vrátka (partnerství místo manželství, bezdětné páry, matka s dítětem, o němž jeho biologický otec neví, atp.), nebo rodičovství odsouvá na pozdější období. V dnešní době se také za normální jeví předmanželská zkušenost v oblasti sexu. Dalším znakem je také vyrovnávání mužské a ženské role (feminismus) (Výrost, Slaměník, 1998, s. 303).

Existují také tzv. patchwork families, což jsou rodiny složené ze dvou cizích rodin (po rozvodu původních rodin se spojením vytvoří nová rodina, kde žijí všechny děti z prvního manželství). Často také rodiny žijí ve volném svazku nebo v oddělených domácnostech.

Klesá také počet dětí v rodinách (Kolektiv autorů Katedry cestovního ruchu VŠE v Praze, 2008, s. 35).

1.1.1 Funkce rodiny

Soužití muže a ženy je označeno jako nukleární rodina. Ta je ve všech zemích považována za základní jednotku a uznávána jako jediná sociální jednotka, která plodí potomky a vychovává je. Rodina je takové společenství spjaté s nejrůznějšími vztahy uvnitř i navenek, kdy se dle potřeby otevírá světu či uzavírá, a stává se tak malým samostatným světem, jehož posláním je poskytovat členům péči a ochranu (Lovasová, Hellebrandová, Hanušová, 2005, s. 15).

Základními funkcemi rodiny jsou funkce reprodukční, ekonomická, socializační a emocionální. *Reprodukční funkce* má význam pro celou společnost i pro jednotlivce, kteří tvoří rodinu. Pro svůj rozvoj potřebuje tato funkce stabilní reprodukční základnu, proto je důležité, aby se rodilo tolik dětí, které tento požadavek naplní. *Ekonomická funkce* je významná, jelikož se členové rodiny zapojují v rámci výkonu povolání a současně jako významný spotřebitel, na němž je trh závislý. Poruchy této funkce se projeví v hmotném nedostatku rodin, což se může projevit zvýšením nákladů či nezaměstnaností. *Socializační funkce* ukazuje rodinu jako první sociální skupinu, díky které se dítě naučí přizpůsobit se životu, osvojit si základní návyky a běžné způsoby chování ve společnosti. Hlavním úkolem je připravit děti a mladistvé na vstup do praktického života. [5]

Především *emocionální funkce* je právě tou nejdůležitější při slučování rodiny. Tuto funkci dokáže plně zastat pouze dostatečně zralý, zodpovědný jedinec (rodič), který dokáže vytvořit citové zázemí pro ostatní členy. Emocionální jistotu potřebují nejen děti, ale i dospělí, i když v jiné podobě. V dnešní době už není tak důležitá emoční jistota, ale spíše ta hmotná (Lovasová, Hellebrandová, Hanušová, 2005, s. 15).

Z pohledu cestovního ruchu je důležitá funkce socializační. Děti jsou rodiči od mala učeni začlenit se v rámci užší společnosti a tím vytvářejí předpoklady pro úspěšnou socializaci do budoucna v širší společnosti. Také dětem předávají způsoby spotřebního chování (označeno jako nákupní zespolečnění), kdy děti získávají znalosti, dovednosti a zkušenosti, které jsou pro zákazníky nezbytné. Je dokázáno, že děti před obdobím puberty získávají podobu svého nákupního chování díky pozorování rodičů a starších sourozenců a starší jedinci se inspirují přáteli (Schiffman, Kanuk, 2004, s. 345).

1.1.2 Fáze životního cyklu rodiny

Životní cyklus rodiny se využívá pro lepší zacílení produktů cestovního ruchu. Firmy tak dokáží lépe přizpůsobit nabídku požadavkům dané cílové skupiny – mladí svobodní lidé, mladé rodiny, manželé, s kterými již nežijí děti a osamělí důchodci. Nabídkové katalogy jsou často zacílené přesně na tyto segmenty trhu (Horner, Swarbrooke, 2003, s. 77).

Vývojové fáze rodiny mohou být chápány podle různých hledisek – z hlediska věku partnerů, věku dětí, aktivit rodiny. Jeden z modelů životního cyklu rodiny, který představila organizace WHO v roce 1976, uvádím v následující tabulce. Tento model je povrchní a schematický, vytvořený pro optimální typ rodiny. Nebere v úvahu rané úmrtí dětí, předčasnou smrt rodičů, rozvod či bezdětnost (Výrost, Slaměník, 1998, s. 314).

Tabulka 1 - Model životního cyklu rodiny podle WHO

Fáze rodinného životního cyklu	Charakteristické události	
	Počátek fáze	Konec fáze
1. Tvoření	sňatek	narození 1. dítěte
2. Extenze	narození 1. dítěte	narození posledního dítěte
3. Ukončená extenze	narození posledního dítěte	1. dítě opouští domov
4. Kontrakce	1. dítě opouští domov	poslední dítě opouští domov
5. Ukončená kontrakce	poslední dítě opouští domov	první z manželů umírá
6. Uzavření	první z manželů umírá	smrt druhého manžela

Zdroj: Výrost, Slaměník, 1998, s. 314

V další tabulce můžeme vidět fáze životního cyklu rodiny podle autorů Wellse a Gubara (1986). Životní cyklus rodiny vyplývá z demografické segmentace a díky tomu je hojně využíváný v marketingu produktů cestovního ruchu. Firmy disponují speciální nabídkou dovolených pro mladé svobodné lidi, mladé rodiny, manžele bez dětí i pro osamělé důchodce, kterou vytvořili na základě jejich specifických požadavků a jsou zacíleny na tyto různé segmenty životního cyklu.

Tabulka 2 - Fáze životního cyklu rodiny

Mládenecká fáze	mladí svobodní lidé nežijící s rodiči
Bezdětní novomanželé	
Plné hnízdo I	nejmladší dítě do 6 let
Plné hnízdo II	nejmladší dítě nad 6 let
Plné hnízdo III	starší manželé s dětmi, které jsou na nich závislé
Prázdné hnízdo I	děti mimo domov, hlava rodiny pracuje
Prázdné hnízdo II	hlava rodiny v důchodu
Pracující osamělá vdova (vdovec)	
Osamělá vdova (vdovec) v důchodu	

Zdroj: Horner, Swarbrooke, 2003, s. 76

Chování rodiny je ovlivněno fází jejího životního cyklu. Pokud jsou v rodině malé děti, cestování těchto rodin je omezené. Mezi nejperspektivnější potenciální zákazníky cestovních podniků bývají bezdětné páry. Jakmile ale děti rostou, cestovní aktivita rodiny opět narůstá a tyto rodiny se účastní cestovního ruchu častěji než rodiny s menšími dětmi. Jakmile děti dospějí a opustí domov, často se vrátí k cestování jako bezdětné páry a tak se cyklus neustále opakuje. Tyto páry mají také výhodu v cestování díky větší volnosti v nakládání s financemi a tak si mohou dovolit více cestovat (Goeldner, Ritchie, 2014, s. 275).

1.1.3 Rodinné rozhodování

Podle Foreta (2003, s. 61) se rozhodování zákazníka dělí na pět stádií:

1. Rozpoznání potřeb – působí různé vlivy (demografické, socioekonomické, kulturní či rodinné)
2. Vyhledávání informací – vnitřních (osobní zkušenost, informace v paměti) a vnější informace z okolí
3. Vyhodnocení variant nabídky
4. Nákup – vlastní rozhodnutí, co nakoupí
5. Vyhodnocení nákupu – jde o to, zda je zákazník s produktem spokojen nebo ne.

Pokud má rodina potřebu cestovat, rozhodne se ji uspokojit. Každému výletu nebo cestě tak předchází proces rozhodování. Rozhoduje se o cílovém místě, dopravě, času a délce pobytu, aktivitách a dalším. Úspěšný marketing cestovního ruchu zahrnuje poznání

principů, na základě kterých se rodina rozhoduje o cestování, což je svým způsobem forma nákupního chování, na kterou mají vliv mimo jiné i děti (Foret, 2003, s. 61).

Je důležité přiblížit si role, které jednotlivci v rámci rozhodování v rodině plní. Některá rozhodnutí jsou výhradně mužskou záležitostí, jiná jsou na ženách či dětech, další jsou společná. V následující tabulce je definováno osm úloh, díky kterým lze identifikovat způsob rozhodování členů rodiny. Tyto role plní jeden nebo i více členů (Švábenská, 2008, s. 17).

Tabulka 3 - Úlohy v rozhodovacím procesu

Úloha	Popis
Ovlivňující	Člen (ové) rodiny, který poskytuje informace jiným členům o produktu nebo službě
Strážný	Člen (ové) rodiny, který řídí tok informací o produktu nebo službě do rodiny
Rozhodující	Člen (ové) rodiny s mocí určit jednostranně nebo společně, zda nakupovat, zakoupit, používat, spotřebovávat nebo odstranit konkrétní produkt nebo službu
Kupující	Člen (ové) rodiny, který provádí skutečné zakoupení konkrétního produktu nebo služby
Připravující	Člen (ové) rodiny, který proměňuje produkt do formy vhodné ke spotřebě jinými členy rodiny
Uživatel	Člen (ové) rodiny, který používá nebo spotřebovává konkrétní produkt nebo službu
Udržující	Člen (ové) rodiny, který provádí servis a opravuje produkt, aby poskytl stálé uspokojení
Rozhodující	Člen (ové) rodiny, který podněcuje nebo provádí odstraňování nebo nepokračování konkrétního produktu nebo služby

Zdroj: Švábenská, 2008, s. 17

V dnešní době se daleko častěji účastní rozhodování i děti. Jsou důležitou součástí trhu (nejen trhu cestovního ruchu). Díky dětem pravděpodobně roste návštěvnost turistických atrakcí. Sice to není statisticky podloženo, ale z logiky věci vyplývá, že dospělí, kteří cestují s dětmi, pravděpodobně utratí více, než když cestují sami. Děti mohou ovlivňovat nákupní chování i nepřímo. Rodiče na ně musí brát ohledy při výběru destinace a cestu organizují k jejich spokojenosti. Starší děti své preference dokáží lépe vyjádřit. Lze tedy říci, že s rostoucím věkem dětí roste i jejich vliv na rozhodování. Konečná a především důležitá rozhodnutí jsou ale stále výhradně na rodičích (Švábenská, 2008, s. 19).

Děti se také brzy stávají aktivními a samostatnými konzumenty. Jsou to spotřebitelé, kteří určují trendy ve spotřebním chování a se kterými se budeme setkávat v budoucnosti (Vysekalová, 2004, s. 239).

Je důležité zacházet s dětmi jakožto s budoucími hosty. Opakované návštěvy stejného místa nebo hotelu jsou právě výsledkem požadavků dětí samotných. Manažeři by se měli zaměřit na děti ve věku mezi 6. a 11. rokem života, kdy si budují nejsilnější vztah k hotelu. V zahraničí dokonce existují hotely, které se specializují na rodinné dovolené s dětmi, jejichž cílem je poskytování vhodného vybavení ubytování pro děti (Gúčik, Šípková, 2004, s. 74).

1.2 Legislativa v oblasti cestování a práv dětí

Oblast cestovního ruchu je upravena hned několika právními normami. Nejdůležitějším zákonem v ČR upravujícím výlučně oblast cestovního ruchu je zákon č. 159/1999 Sb. O některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu. Dalšími neméně důležitými zákony jsou zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, občanský zákoník č. 89/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích č. 90/2012 Sb., zákon o ochraně spotřebitele č. 634/1992 Sb. a zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky (Linderová, 2015, s. 188).

Obecně platí pravidlo cestování s cestovním dokladem (pasem či průkazem totožnosti) i pro děti. Některé státy poskytovaly možnost cestování dětí bez vlastního dokladu, pokud cestovaly s rodičem, který si je zapsal do svého cestovního dokladu (pasu, některé státy umožňují zápis i do průkazu totožnosti). Tato možnost skončila v roce 2012. Nyní platí povinnost dětí prokázat se při cestování vlastním platným cestovním pasem. Pokud dítě cestuje po Evropské unii (nebo Schengenu) a je rodinným příslušníkem občana EU, vztahují se na něj stejné možnosti volného pohybu jako na dospělé. [1]

Novela zákona 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, která zrušila zapisování dětí do dokladů, vychází z nařízení Evropské unie, což je závazné pro všechny státy EU. Cestovní doklady tak budou vydávány podle zásady „jedna osoba – jeden cestovní pas“. Děti mohou v rámci Evropské unie a Schengenského prostoru cestovat také díky vlastnímu elektronickému občanskému průkazu. [2]

Nyní se zaměříme na práva dětí, která upravuje Úmluva o právech dítěte. Každé dítě má právo na co nejlepší start do života. Děti mají právo chodit do školy, žít v bezpečí, být v kontaktu se svou rodinou, dostat tu nejlepší péči v případě onemocnění. Mají také právo na hry a sny. Úmluva o právech dítěte tedy prosazuje stejné podmínky a příležitosti pro všechny děti, bez ohledu na prostředí, kde žijí. [17]

Úmluva byla přijata v roce 1989 na shromáždění OSN. Kromě USA ji ratifikovaly všechny státy světa. Je to tím pádem nejrozšířenější smlouva deklarující lidská práva v historii. Úmluva obsahuje 54 článků, které se dělí do těchto 4 kategorií: [17]

Tabulka 4 - Úmluva o právech dítěte

Kategorie	Definice
Hlavní zásady	Zabývá se odstraněním diskriminace, zaměřuje se na právo na život, zapojení se do společnosti a na přežití.
Právo na přežití a rozvoj	Popisuje vše, co je potřeba ke správnému růstu a vývoji dítěte. Zahrnuje právo na nezávadnou vodu, domov, jídlo, vzdělání, lékařskou péči, volný čas a odpočinek. Popisuje také práva dětí s tělesným či mentálním postižením.
Práva na ochranu	Popisuje právo dětí na ochranu a bezpečí, právo na pomoc při zneužití, ochranu před násilím či využitím dětí k prostituci. Je zmíněno také právo na ochranu během války a před kriminální činností dospělých.
Právo na zapojení se do společnosti	Zahrnuje právo na vyjádření, právo být vyslyšen, právo na informace a zapojení se do společnosti.

Zdroj: UNICEF [online]. Dostupné z: <https://www.unicef.cz/aktualne/82292-umluva-o-pravech-ditete>

Česká republika přijala Úmluvu v roce 1991 a implementovala ji do svého právního řádu díky zákonu č. 3/1993 Sb. Hlavním úkolem je seznámit veřejnost se situací dětí, prosazení jejich práv a upozornění na situace, kdy jsou dětská práva ohrožena. Česká republika je zároveň zavázána každých pět let podat podrobnou zprávu Výboru OSN o stavu dětské populace a úrovni naplňování dětských práv na území našeho státu. [17]

1.3 Programy pro podporu a rozvoj cestovního ruchu v České republice

Díky Národnímu programu podpory cestovního ruchu v regionech (aktuálně pro období 2016-2020) se Ministerstvo pro místní rozvoj snaží zvýšit konkurenceschopnost destinací a zlepšit socioekonomické přínosy turismu. Cílem je také rozvoj základní a doprovodné infrastruktury, rozproštění návštěvnosti a rozvoj kvality služeb, dále usnadnění pohybu návštěvníků v destinaci (turistické trasy, navigace hendikepovaných osob, rozvoj udržitelného cestovního ruchu,...), rozvoj zaměstnanosti v regionech a rozvoj malého a středního podnikání. [10]

Tento dotační titul je spolufinancován z prostředků státního rozpočtu. Příjemcem mohou být např. samosprávné celky (mimo statutárních měst a městských částí), mikroregiony,

provozovatelé turistických infocenter, oblastní destinační společnosti, nevládní neziskové organizace, podnikatelé v cestovním ruchu,... Součástí národního programu podpory jsou dva podprogramy – Marketingové aktivity v cestovním ruchu a Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu. [10]

V rámci podprogramu Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu Pardubický kraj, ve kterém leží zkoumaná oblast, čerpal dotace v celkové výši 4 828 621 Kč na tyto projekty:

- Rozvoj Keltského archeoparku Nasavrky
- Dovybavení infrastruktury služeb cestovního ruchu města Ústí nad Orlicí
- Rozšíření pískového světa I – Cykloturistické interaktivní odpočívadlo
- Relaxační a sportovní areál u cyklotrasy č. 4115 [16].

Dalším z projektů, který může také částečně ovlivnit a podpořit cestovní ruch rodin s dětmi, je projekt Rodinné pasy. Projekt je určen pro rodiny s alespoň jedním dítětem do 18 let, kteří trvale žijí na území daného kraje, který je do projektu zapojen (v našem případě Pardubický kraj). Registrace je zdarma a končí s dovršením 18 let věku dětí. Cílem je přímá pomoc rodinám s dětmi do 18 let nabídnutím slev a zpřístupněním různých akcí, zboží a služeb, nejen v cestovním ruchu. Slevu lze uplatnit na mnoha místech po celé České republice. Kromě Pardubického kraje funguje tento projekt také v dalších krajích – Jihomoravský, Jihočeský, Moravskoslezský, Olomoucký, Ústecký, Královéhradecký a Kraj Vysočina a ve městě Kroměříž. [15]

Díky kartě Rodinné pasy můžete ušetřit při nákupech, projekt ale nabízí navíc i mnoho zábav, tipy na kulturní události a sportovní aktivity, pozvánky na místa, soutěže pro děti a další. Úspěšnost tohoto projektu prokazuje rostoucí počet rodin, které se do projektu každoročně registrují. Navíc se zvyšuje i počet poskytovatelů slev. [15]

Členové mohou využívat slevy z oblasti kultury, sportu, nákupů a ostatních služeb, např. restaurace, ubytování, dovolené,.. Nejvíce slev je nabízeno v oblasti volnočasových aktivit, v Pardubickém kraji jde především o muzea, koupaliště, divadla, památkové objekty, lázně, sportoviště a kulturní akce. Poskytovatelé slev jsou označení samolepkou poskytovatele (viz. Obrázek č. 1). Slevy jsou nabízeny ve výši 5% – 20%, u volnočasových aktivit až 50%. [15]

Obrázek 1 - Samolepka poskytovatele slev Rodinné pasy
(<http://pardubice.rodinnepasy.cz/cs/poskytovatele-slev.php>)

1.4 Služby cestovního ruchu pro rodiny s dětmi

Služba je ekonomický statek, jehož podstatou je činnost a hodnota je určena užitek, který přináší. Služba je na rozdíl od výrobku nemateriální výsledek činnosti. Při poskytování služeb je nezbytné začlenění vnějšího faktoru – zákazníka a zboží. Dochází tak k produkci a zároveň ke spotřebě služby. Služby jsou zároveň pomíjivé, což znamená, že nelze tvořit služby do zásoby, ale je nutná okamžitá spotřeba (Linderová, 2015, s. 59).

Významným projektem v oblasti poskytování služeb rodinám s dětmi je Baby friendly certificate. Překlad této fráze evokuje význam tohoto projektu. Jedná se o služby přátelské k dětem, tedy přizpůsobené jejich potřebám a požadavkům. Díky těmto webovým stránkám získáte tipy na ubytování, výlety a akce vhodné pro rodiny s dětmi a instituce poskytující služby přizpůsobené této klientele napříč celou Českou republikou. Instituce jsou doporučovány, vyzkoušeny a otestovány a následně certifikovány, takže máme do jisté míry záruku splnění určitých kritérií „baby friendly“. [3]

Instituce s označením „baby friendly“ nabízí nejen služby přátelské k dětem (dětské parky a hřiště, ubytování, ZOO,...), ale i produkty (hry, potraviny a další) nebo doplňkové služby vhodné pro děti (hlídání dětí v nákupním centru, dětské koutky,...). Pro lepší hodnocení a posouzení institucí byly vytvořeny seznamy kritérií, které by měla dle maminek daná instituce splňovat a na základě toho získá jeden ze tří kategorií – bronzový, stříbrný nebo zlatý certifikát. Certifikace probíhá od roku 2012. Po udělení certifikátu je každá instituce jednou za rok kontrolována, aby se zajistilo, zda stále splňuje všechna kritéria dle dotazníku, případně zda nezvýšila či nesnížila počet splněných kritérií, což by znamenalo změnu certifikátu. Speciální kategorií je Červený certifikát, který je udělený

např. když se jedná o neziskovou organizaci nebo občanské sdružení. Jedná se o nejnižší stupeň certifikátu, který daná instituce získá na základě rozhodnutí 5 osob (rodičů). Instituce s červeným certifikátem nemusí být horší než ta s bronzovým, stříbrným nebo zlatým, ale tento certifikát je udělen na základě čestného prohlášení a v dané instituci neprobíhá každoroční kontrola. [3]

1.4.1 Specifika ubytovacích služeb pro rodiny s dětmi

Ubytovací služby jsou důležité v poskytování přechodného ubytování, což je předpoklad rozvoje pobytového cestovního ruchu. Součástí ubytovacích služeb jsou i další služby, které se vážou na pobyt v ubytovacím zařízení, jako je podávání informací, úschova zavazadel a jejich přeprava, buzení hostů, úschova cenností, prodej zboží atd. Ubytovací zařízení jsou rozděleny do různých kategorií a tříd (Orieška, 2010, s. 16).

Asociace hotelů a restaurací ČR společně s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a CzechTourism sestavili „Oficiální jednotnou klasifikaci ubytovacích zařízení ČR“, v současné době platnou pro období 2015-2020. Klasifikace je dobrovolná, záleží na provozovateli zařízení, zda certifikaci podstoupí nebo ne. Zároveň je to doporučovaná pomůcka pro zařazení ubytovacího zařízení do příslušné třídy podle minimálních požadavků. Cílem je větší přehlednost pro spotřebitele a zprostředkovatele a zkvalitnění služeb. Přehled kategorií ubytovacích zařízení ukazuje následující tabulka. [12]

Tabulka 5 - Definice kategorií ubytovacích zařízení

Kategorie	Charakteristika
Hotel	Ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty vybavené pro poskytování přechodného ubytování a služeb s tím spojených (zejména stravovací)
Hotel garni	ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty vybavené pro poskytování přechodného ubytování a má vybavení jen pro omezený rozsah stravování (nejméně snídaně)
Motel	ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty poskytující přechodné ubytování a služby s tím spojené zejména pro motoristy
Pension	ubytovací zařízení s nejméně 5 a maximálně 20 pokoji pro hosty, s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb (absence restaurace)
Botel	ubytovací zařízení umístěné v trvale zakotvené osobní lodi
Ostatní ubytovací zařízení	zejména ubytovny, koleje, svobodárny, internáty, kempy a skupiny chat nebo bungalovů, vybavené pro poskytování přechodného ubytování

Zdroj: HOTELSTARS.EU [online]. Dostupné z: <https://www.hotelstars.cz/oficialni-klasifikace-v-cr>

Autoři Křížek a Neufus (2011, s. 24) uvádějí jednotný slovní systém klasifikace, který je rozdělen do 5 tříd – nejnižší třída s jednou hvězdičkou * Tourist, dále ** Economy, *** Standard, **** First Class a nejvyšší třída ***** Luxury. Hotel garni, penzion, motel a dependance mohou získat maximálně 4 hvězdičky. Pokud zařízení splňují povinná a některá nepovinná kritéria, mohou získat kromě hvězdiček také ocenění „Superior“.

Na stránkách baby-friendly-hotel jsou uvedena pravidla pro zařazení ubytovacího zařízení do katalogu institucí specializujících se na cestování rodin s dětmi. Je potřeba splnit nároky na určitou úroveň vybavení a služeb. V pokojích by měla být k dispozici rodinám s dětmi dětská postýlka včetně lůžkovin, dětská vanička, nočník, elektronické chůvičky, záslepky do zásuvek a pokoje by měly být nekuřácké. Restaurace by měla rodinám s dětmi poskytnout jídelní židličku, dětské příbory, kojeneckou vodu a možnost ohřátí dětského příkrmu. V celém objektu by pak měla být dětská herna s hračkami a stolními hrami, venkovní dětské hřiště, DVD s pohádkami, bazén, půjčovna kol, mikrovlnná trouba, lednice pro hosty, rychlovarná konvice a přebalovací pult. Co se týče doplňkových služeb, v ubytovacím zařízení by měl být nabízen animační program pro děti, tipy na výlety a hlídání dětí. Každé ubytovací zařízení musí splňovat minimálně 50% z uvedených požadavků, aby bylo zařazeno do tohoto katalogu ubytovacích zařízení vhodných pro rodiny s dětmi. Pokud se jedná o penzion bez restaurace, požadavky na ni se neberou v potaz. [14]

V následující tabulce můžeme vidět ubytovací zařízení v Pardubickém kraji, která jsou vyhodnocena jako přátelská k dětem a kategorii jejich certifikátu. Podle portálu Baby-friendly-hotel je vyhovujícím zařízením také Hotel Fontána v Přelouči, který splňuje 54% výše uvedených požadavků. [14]

Tabulka 6 - Ubytovací zařízení v Pardubickém kraji s hodnocením "Baby friendly"

Název ubytovacího zařízení	Kategorie získaného certifikátu
Apartmány na Vršku, Libchavy	zlatý
Chata na Luckém vrchu, Polička	červený

Zdroj: BABY FRIENDLY CERTIFICATE [online]. Dostupné z: <http://www.babyfriendlycertificate.cz/institute/?region=108&type=0&keyword=>

Ubytovací zařízení mají nejčastěji jednolůžkové, dvoulůžkové a třílůžkové pokoje. Co se týče pokojů vhodných pro rodiny s dětmi, nejčastěji využívají vícelůžkový pokoj, což je pokoj se třemi a více lůžky; rodinný pokoj, který disponuje třemi a více lůžky, z nichž

alespoň dvě jsou vhodné pro dospělé osoby; nebo apartmá, které má místnost pro spaní oddělenou od místnosti obývací s kuchyňským koutem (Orieška, 2010, s. 117).

Jelikož jsou děti specifickou a náročnou skupinou hostů, kterým je potřeba věnovat pozornost, je potřeba se na tyto zákazníky připravit, protože improvizace personálu může vést k nervozitě a nespokojenosti dětí i jejich rodičů. Je proto nezbytné, aby v pokoji byla dětská postýlka s ložním prádlem, dětská židlička, stupátka, nočník nebo sedací vložka do WC mísy atd. Ve vyšší třídě ubytovacího zařízení by neměla chybět malá mýdla pro děti, dětské koutky s hračkami, možnost půjčit si hry atd. Nutné je přizpůsobit nejen lůžkovou část hotelu, ale také stravovací a další části zařízení (Orieška, 2010, s. 131).

1.4.2 Specifika stravovacích služeb pro rodiny s dětmi

Stravovací služby slouží k uspokojení potřeby výživy účastníků cestovního ruchu. Jsou uskutečňovány během přepravy a pobytu a zajišťují je subjekty provozující hostinskou činnost a další subjekty, které poskytují stravovací služby pouze v omezené míře (Francová, 2003, s. 71).

Stravovací služby se dělí na služby základního stravování (zahrnuje oběd nebo večeři včetně nápojů jako kompletní menu), doplňkového stravování a občerstvení a společensko-zábavní služby, často spojené s hudebním či kulturním programem nebo dalšími aktivitami. Stravovací služby se dělí také na společné nebo individuální (spojeno s pobytem ve vlastním ubytovacím zařízení. Každá forma má své klady i zápory (Orieška, 2010, s. 137).

Hostinská zařízení se dělí, podobně jako ubytovací zařízení, do kategorií podle převažující činnosti. Existuje více způsobů rozdělení těchto zařízení, z nichž jeden znázorňuje následující tabulka (Francová, 2003, s. 71).

Tabulka 7 - Typy stravovacích zařízení podle Francové

Typ stravovacího zařízení	Charakteristika
RESTAURACE	Zabezpečuje stravování se širokým sortimentem jídel základního stravování, dále se dělí dle nabídky jídla a obsluhy
a) Restaurace, pohostinství, koliba	Obslužné hostinské zařízení se širokým sortimentem pokrmů
b) Samoobslužné restaurace, jídelny, dietní jídelny, cafeterie	Zajišťují základní a doplňkové stravování se samoobsluhou
c) Občerstvení, rychlé občerstvení, bufet, bistro, imbiss	Rychlé a levné pokrmy, konzumace v místě poskytování služby či doma
d) Motocest	Stravování pro motorizované turisty a ostatní řidiče ve službě
e) Jídelní vozy	Součást expresních a mezinárodních rychlíků
BARY	
a) Denní bar	Poskytnutí rychlé stravovací služby a občerstvení s obsluhou (varianty – grill bar, pizzerie, snack bar, lobby bar)
b) Noční bar, diskotéka	Sortiment teplých a studených nápojů, minutková kuchyně
c) Pivnice	Obslužné zařízení se specializací na podávání piva a jídel doplňujících jeho konzumaci
d) Vinárna	Podávání vína a teplých a studených pokrmů
e) Kavárna, espresso	Podávání kávy, cukrářských výrobků (často kombinace kavárny s cukrárnou), někdy i teplých pokrmů

Zdroj: Francová, 2003, s. 71

Společné stravovací služby jsou poskytovány nejen v cílovém místě, ale i během cesty např. v dopravním prostředku nebo u silničních tahů, kde jsou poskytovány služby základního a doplňkového stravování. Aby mohly být v dopravním prostředku poskytovány tyto služby, je potřeba tomu přizpůsobit prostory (existence restauračních nebo bufetových vozů ve vlaku, restaurace na lodi atd.), případně poskytování stravovacích služeb probíhá přímo v prostoru určeném pro přepravu cestujících (na palubě letadla) (Orieška, 2010, s. 138).

Hostinská zařízení se dělí na pevná nebo pohyblivá, z hlediska využití na celoroční nebo sezónní. Pevná zařízení mají své stálé sídlo, ambulantní zařízení doplňují stabilní síť a přizpůsobují se sezónní poptávce (kiosky, pojízdná prodejna na koupališti,...) (Hesková, 2006, s. 112).

Nejvíce je využívána stálá síť provozoven, kterou navštěvují nejen účastníci cestovního ruchu, ale také místní obyvatelé. Pro turisty je z hlediska komplexnosti nabídky stravovacích služeb nejvýznamnější hotel. Turista může čerpat stravovací služby v různém rozsahu podle potřeby. Hotely nabízejí služby ubytování se snídaní, polopenzí (snídaně a večeře), plnou penzí (snídaně, oběd a večeře) nebo all inclusive (celodenní stravování a nápoje v ceně pobytu). Výběr rozsahu stravování závisí na formě cestovního ruchu, motivu účasti, délce pobytu, potřebami účastníka a samozřejmě také finančními možnostmi (Indrová, 2007, s. 44).

Stravovací zařízení přátelská k dětem by měla mít především přátelskou obsluhu s profesionálním přístupem. Podobně jako ubytovací zařízení, i stravovací mohou získat certifikát a nálepku s logem „Baby friendly“. Základními kritérii pro získání jedné hvězdičky jsou rodinná atmosféra, vstřícný personál, bezbariérovost, dětské menu a dětská stolička. Aby podnik získal dvě hvězdičky, musí navíc disponovat dětskými přístroji, nápoji a menu. Zařízení se třemi a více hvězdičkami mají navíc dětský koutek, prostor pro kočárky, dietní stravu, přebalovací pult, koutek pro kojení a venkovní hřiště. Povrchy vybavení by navíc měly být nenáročné na údržbu a bezpečné. Sociální zařízení i vybavení by mělo být uzpůsobeno výšce dětí (stupátka nebo nižší umyvadla, dětské stoličky či podsedy, ...). Pro větší bezpečnost by mohlo být nádobí nerozbitné. Pro menší děti by měla existovat možnost ohřát příkrmy, koupit si kojeneckou vodu nebo zapůjčit bradavky (Hrdinová, 2018, s. 33).

V Pardubickém kraji se podle stránek Baby friendly certificate vyskytuje jeden podnik poskytující stravovací služby přizpůsobené pro rodiny s dětmi, který prošel certifikací. Jeho název a kategorii certifikátu můžeme vidět v následující tabulce.

Tabulka 8 - Stravovací zařízení v Pardubickém kraji s hodnocením "Baby friendly"

Název stravovacího zařízení	Kategorie získaného certifikátu
Restaurace Excalibur, Moravská Třebová	červený

Zdroj: BABY FRIENDLY CERTIFICATE [online]. Dostupné z: <http://www.babyfriendlycertificate.cz/institute/?region=108&type=0&keyword=>

1.4.3 Specifika atraktivit cestovního ruchu pro rodiny s dětmi

Atraktivity a atrakce cestovního ruchu jsou spojeny s primární nabídkou a přírodním a kulturně-historickým potenciálem. Primární nabídka existuje díky přírodním podmínkám nebo je vytvořena člověkem, což mohou být kulturně-historické památky a organizované akce. Přírodní a kulturně-historický potenciál je rozmístěn nerovnoměrně po celém území země a má místní, celostátní nebo mezinárodní význam díky své jedinečnosti a neopakovatelnosti (Linderová, 2015, s. 56).

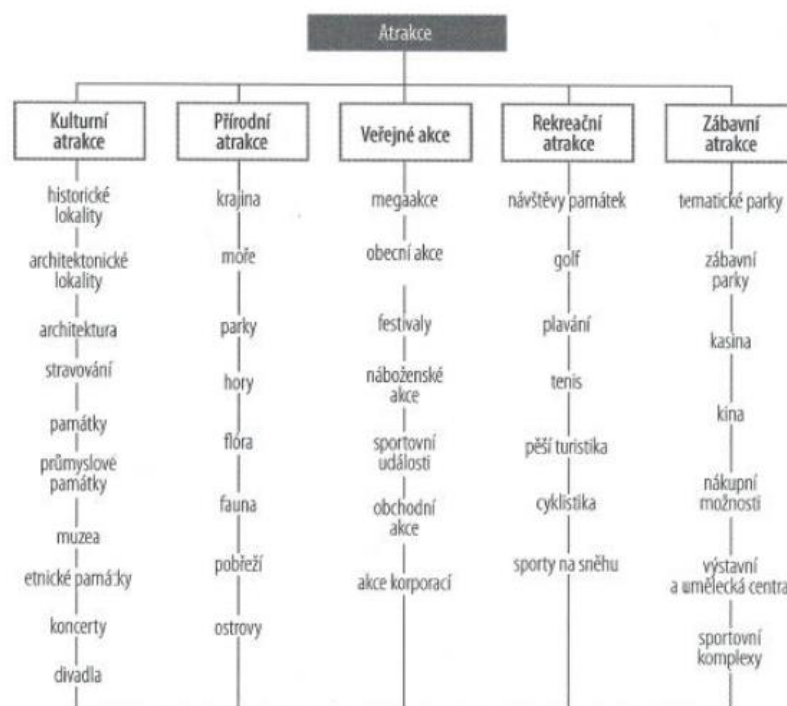
Návštěvnícké atraktivity jsou autory Hornerem a Swarbrookem (2003, s. 113) definovány jako zdroje, které jsou kontrolovány a řízeny pro potěšení, zábavu a vzdělání návštěvníků. Rozdělili je do deseti skupin – starobylé památky, historické stavby, označené oblasti, parky a zahrady, tematické zábavní parky, zajímavosti života v přírodě, muzea, galerie umění, archeologická pracoviště (naleziště), tematická nákupní místa a zábavní a rekreační parky.

Atraktivita cestovního ruchu může být také definována jako zajímavá součást přírody a přírodní podmínky (klima, léčivé prameny, jeskyně, moře, ledovce,...), objekty nebo události, které přitáhnou do cílového místa turisty. Dělí se na přírodní a společenské, hmotné (přírodní úkazy, historické objekty) a nehmotné (genius loci, životní styl), atraktivity s potenciálem nižších (dají se využít bez dalších investic) nebo vyšších řádů (vyžadují investice do infrastruktury a propagace). Lidmi vytvořené atraktivity vznikly jako součást infrastruktury cestovního ruchu (mosty, železnice, dobové ubytování). [13]

Přírodní atraktivity jsou velice rozmanité. Dalo by se říct, že v České republice lze najít vše – máme tu horské krajiny, lesotundry, stepi, mokřady a rašeliniště, slaniska s dozvuky vulkanické činnosti, vyhaslé sopky, skalní města, ledovcová jezera i několik malých pouští (písečných přesypů). Je to nejvýznamnější předpoklad pro rozvoj cestovního ruchu. [4]

Kulturní atraktivita je založená na historickém kulturním dědictví a tradicích místního obyvatelstva. Je důležité najít harmonii mezi mírou využití atraktivit v cestovním ruchu a jejím zachováním tak, aby nedošlo ke snížení její hodnoty. Příkladem kulturní atraktivity jsou hrady, zříceniny, zámky, městské památkové rezervace, historická centra, místní architektura, kulturní akce, muzea, galerie, koncerty apod. [13]

Atrakce cestovního ruchu je uměle vytvořená atraktivita vytvořená za účelem zisku díky příjmům od návštěvníků. Atrakcemi mohou být například tematické parky (vodní parky, miniaturní města), zábavní parky (Disneyland, Disneyworld), stálé výstavy a muzea specifického obsahu (muzeum voskových figurín, muzeum kuriozit), zvláštní tematické akce (olympiáda, světová výstava) atd. Na následujícím obrázku můžeme vidět přehledně zobrazené rozdělení atrakcí cestovního ruchu. [13]

Obrázek 2 - Rozdělení atrakcí (Goeldner, Ritchie, 2014, s. 197)

Mladé rodiny s dětmi často navštěvují parky volného času. Park volného času je vytvořená atraktivita cestovního ruchu sloužící nejen pro návštěvníky cestovního ruchu, ale i pro místní obyvatelstvo. Rozprostírá se na velkém území s množstvím aktivit vztahujících se k jednomu tématu, které určuje charakter akcí a vzhled zařízení. Park volného času slouží k zábavě, dobrodružství, vzdělání a zážitku z poznání jiné kultury a způsobu života. Nabízí množství služeb, od stravovacích, společensko-zábavních či animačních programů až po ubytovací či dopravní služby. Parky volného času můžeme rozdělit na zábavní parky a lunaparky (Prater ve Vídni), zoologické zahrady a safari parky, sportovní parky (lanová centra, bike parky, skate parky), „science centra“ (seznámení se s vědou zábavným způsobem – IQ park v Liberci), vodní parky (aquaparky, včetně wellness a fitness služeb, tropické aquaparky – Tropical Islands v Německu) nebo parky zážitků (Disneyland, Legoland). Tato zařízení vznikla z důvodu

poskytnutí zážitků návštěvníkům. Většinou bývají celoroční a minimálně závislé na počasí. Pro získání a dlouhodobé udržení zákazníků slouží vybudovaná infrastruktura včetně ubytování. Díky tomu parky navštěvují nejen místní, ale i hosté ze zahraničí (Orieška, 2010, s. 345).

V Pardubickém kraji můžeme najít některé turistické atraktivity, kterým byl udělen certifikát Baby friendly. Jedná se o dětská centra a herny a jejich seznam a úroveň certifikátu vidíme v následující tabulce.

Tabulka 9 - Turistické atraktivity v Pardubickém kraji s hodnocením "Baby friendly"

Název turistické atraktivity	Kategorie získaného certifikátu
H-centrum, Pardubice	stříbrný
Herna Sluníčko, Pardubice	červený
MARY & POPP'S CENTRE - dětské centrum & jazyková akademie	červený

Zdroj: BABY FRIENDLY CERTIFICATE [online]. Dostupné z: <http://www.babyfriendlycertificate.cz/institute/?region=108&type=0&keyword=>

2 Analýza nabídky cestovního ruchu pro rodiny s dětmi

Rodiny s dětmi jsou v současné době významným segmentem na trhu cestovního ruchu, a proto je dobré, aby byly služby přizpůsobeny požadavkům tohoto segmentu pro lepší uspokojení jejich potřeb. Mnoho podniků cestovního ruchu se jim už snaží přizpůsobit a právě proto vznikla certifikace „Baby friendly“, která pomůže rodinám s dětmi lépe se zorientovat mezi všemi podniky cestovního ruchu a vybrat si takový, který by lépe uspokojil jejich potřeby.

2.1 Cíl a metodika průzkumu

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat nabídku ubytovacích a pohostinských služeb, volnočasových aktivit a atraktivit v cestovním ruchu s ohledem na cílový segment "rodiny s dětmi" v mikroregionu Litomyšlsko.

K analýze těchto možností jsem využila primární data získaná pomocí dotazníkového šetření doplněná o vlastní terénní průzkum. Dotazníkové šetření probíhalo v období od března do července roku 2020 a díky němu jsem mohla zanalyzovat ubytovací zařízení ve zkoumané oblasti. Vlastní terénní průzkum jsem uskutečnila během června a července 2020 formou návštěv stravovacích zařízení a atraktivit. Tyto zjištěné informace jsem doplnila o sekundární data, která jsem čerpala z odborných knižních a internetových zdrojů a webových stránek jednotlivých zařízení nacházejících se v dané oblasti.

K vymezení oblasti mikroregionu Litomyšlsko posloužily webové stránky této oblasti včetně stránek města Litomyšl či MAS Litomyšlsko.

2.2 Charakteristika modelové oblasti – Litomyšlsko

Tato práce se zabývá analýzou mikroregionu Litomyšlsko a služeb cestovního ruchu pro rodiny s dětmi na tomto území. Proto se blíže zaměříme na toto území.

Mikroregion definuje Ryglová (2009, s. 31) jako sdružení několika obcí, které se snaží dosáhnout společného cíle. Mikroregion je spíše geografický pojem a vzniká z vlastní iniciativy, nikoliv na popud nadřízeného orgánu nebo zákona. Jedná se o malé území, které je vymezeno přírodním reliéfem krajiny nebo historicky danými oblastmi (CHKO, turisticky zajímavá místa nebo historická seskupení obcí).

Mnohdy se území mikroregionu shoduje s územím místní akční skupiny a navíc jsou propojeny společným managementem rozvoje. Mezi důvody vzniku mikroregionu či MAS se řadí nejen společný zájem rozvoje území, což je bráno za hlavní důvod, ale také kvůli spolupráci starostů, předávání informací a zkušeností, realizaci Programu obnovy venkova a také kvůli vyšší možnosti zisku externích finančních prostředků. [9]

Mikroregion Litomyšlsko vznikl 7. 3. 2001 na schůzi ve Smetanově domě v Litomyšli. Nachází se v Pardubickém kraji a zasahuje do 3 bývalých okresů – Svitavy, Ústí nad Orlicí a Chrudim. Jeho rozloha je 410 km² a ve 42 sdružených obcích žije kolem třiceti tisíc obyvatel a převažují obce, které nemají více než 500 obyvatel. Ty tvoří přibližně 70% celkového počtu obcí mikroregionu. Hranice mikroregionu a struktura obcí odpovídá bývalému okresu Litomyšl, který byl koncem 20. století zrušen. Předsedou je Radomil Kašpar, který je zároveň starostou ve městě Litomyšl. Cílem sdružení těchto obcí je realizace strategického plánu rozvoje a dalších aktivit v oblasti ekonomiky, rozvoje venkova, kvality života, ochrany životního prostředí, rozvoje cestovního ruchu a propagace regionu. [11]

V následující tabulce můžeme vidět výčet všech obcí, které jsou součástí mikroregionu Litomyšlsko.

Tabulka 10 - Obce spadající do mikroregionu Litomyšlsko

Benátky	Bohuňovice	Bor u Skutče	Budislav	Cerekvice nad Loučnou	Čistá
Desná	Dolní Újezd	Hluboká	Horky	Horní Újezd	Chmelík
Chotěnov	Chotovice	Janov	Jarošov	Květná	Litomyšl
Lubná	Makov	Morašice	Němčice	Nová Sídla	Nová Ves u Jarošova
Nové Hradky	Osík	Perálec	Poříčí	Proseč	Příluka
Řidký	Sebranice	Sedliště	Sloupnice	Strakov	Suchá Lhota
Trstěnice	Tržek	Újezdec	Vidlatá Seč	Vlčkov	Zderaz

Zdroj: *Mikroregion Litomyšlsko* [online]. Dostupné z: <http://www.litomyslsko.cz/>

Obrázek 3 - Mapa mikroregionu Litomyšlsko (<http://mas-lit.cz/uzemi-pusobnosti/>)

Centrem mikroregionu, i když ne geografickým, je město Litomyšl. Město leží na pomezí Čech a Moravy a jeho součástí jsou integrované obce Nedošín, Pohodlí, Nová Ves u Litomyšle, Kornice, Suchá a Pazucha. Žije zde přes 10 tisíc obyvatel. [8]

První písemná zmínka o Litomyšli pochází z Kosmovy kroniky české z roku 981, kdy ve městě stál strážní hrad Slavníkovců a nedaleko se nacházela evropsky významná obchodní cesta – Trstěnická stezka. Díky tomu se Litomyšl považuje za město s tisíciletou historií. [8]

Teprve roku 1259 povýšil král Přemysl Otakar II. Litomyšl na město a roku 1344 zde Karel IV. založil biskupství. Město díky těmto skutečnostem a také díky správě Pernštejnů, Valdštejnů a dalších významných rodů zažívala velký rozkvět. Litomyšli, jakožto významnému sídlu, nesměl chybět renesanční zámek, který zde nechal Vratislav II. z Pernštejna v letech 1568-1581 vystavět. Roku 1722 byl dostavěn také piaristický chrám Nalezení sv. Kříže. [8]

V 19. století sice město nemá již tak velký obchodní význam, ale stává se centrem společenského dění, školství, vzdělanosti a umění. Litomyšl proslavila řada známých

osobností. V roce 1824 se v zámeckém pivovaru narodil známý skladatel Bedřich Smetana, roku 1832 malíř Julius Mařák, také zde působily osobnosti jako Božena Němcová, Alois Jirásek, Josef Váchal či Magdalena Dobromila Rettigová. [8]

Ve 20. století město nadále rostlo, vznikala panelová sídliště a významná silnice I/35. Litomyšl tak stále zůstává významným městem a jeho jedinečnost, krása a bohatá historie i současná architektura a umění lákají turisty z celého světa. Jezdí sem především kvůli renesančnímu zámku, který je od roku 1999 zapsán na seznamu UNESCO, nebo kvůli opernímu festivalu Smetanova Litomyšl, který se koná v jeho areálu. [8]

2.3 Analýza podniků cestovního ruchu

Na území mikroregionu Litomyšlsko se nachází velké množství zařízení cestovního ruchu. Základní výběr zahrnoval celkem 75 zařízení cestovního ruchu, konkrétně 39 ubytovacích zařízení, 24 stravovacích zařízení a 12 turistických atraktivit. Pro účel této práce byla vybrána pouze část, konkrétně 9 ubytovacích zařízení, 14 stravovacích zařízení a 9 turistických atraktivit. Jedná se o ubytovací zařízení, která si našla na vyplnění dotazníku a stravovací zařízení a atraktivity, které se jeví jako přátelské k dětem a byly v této oblasti nejvyhlášenější. Většina podniků i atraktivit se nachází přímo ve městě Litomyšl.

Zkoumané podniky byly během průzkumu bodově ohodnoceny. Bodování probíhalo na základě splněných kritérií z předem vytvořeného seznamu. Na základě získaných bodů byl podnik zařazen do příslušné úrovně. Seznam kritérií i bodovou škálu včetně úrovní podniků můžeme vidět v tabulkách níže.

Analýza podniků poskytujících ubytovací služby byla provedena na základě seznamu kritérií, která jsou vypsána v následující tabulce. Při sestavení tohoto seznamu kritérií mi byly inspirací již obhájené práce na VŠPJ. Moje výstupy tak budou součástí širšího výzkumu a umožní porovnání situace v oblasti rodinného cestovního ruchu s jinými oblastmi, kde již byl průzkum realizován.

Tabulka 11 - Hodnotící kritéria ubytovacích zařízení

Část zkoumaného objektu	Vybavení, vlastnost
Pokoj s koupelnou a WC	Bezbariérový přístup Dětská postýlka / kolébka / přistýlka Lůžkoviny do dětské postýlky Ochranné prvky (záslepky do zásuvek apod.) Elektronické chůvičky Možnost přípravy dětské stravy Nočník / záchodové prkénko pro děti Dětská vanička / vana místo sprchového koutu Přebalovací pult Stupátko k umyvadlu Šňůra na prádlo / sušáky
Společné prostory	Rychlovarná konvice Mikrovlnná trouba Lednice pro hosty Nočník / záchodové prkénko Přebalovací pult Prostor pro kojící matky Umyvadlo pro děti Dětské hřiště, pískoviště Bazén, brouzdaliště
Zábava	Animační programy Dětská herna TV kanály pro děti / DVD s pohádkami Zapůjčení hraček a společenských her
Ostatní služby	Půjčovna kol s dětskými sedáky / dětská kola Tvoření pro děti Zapůjčení dětských knížek Hlídaní dětí Úschovna kočárků Možnost vyprání a vyžehlení oblečení

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Podle počtu splněných kritérií byla ubytovací zařízení začleněna do jedné ze čtyř úrovní charakterizujících stupeň přizpůsobení se pro ubytování rodin s dětmi. Maximálně mohl podnik získat 30 bodů.

Tabulka 12 - Úrovně ubytovacích zařízení

Úroveň	Počet bodů
nízká	1-5 bodů
standardní	6-15 bodů
nadstandardní	16-25 bodů
luxusní	26 bodů a více

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Nízká úroveň se týká podniků, které splňují 5 a méně kritérií. Tato ubytovací zařízení nabízejí pouze základní služby pro rodiny s dětmi, nebo se s tímto segmentem trhu nesetkávají téměř vůbec a specializují se na jiný typ zákazníků. Všechny podniky by ale měly ze své podstaty splňovat minimálně požadavek bezbariérovosti, případně dětské přistýlky apod. Aby byl podnik ohodnocen jako standardní, musí splňovat 6 až 15 kritérií. Tyto podniky většinou nabízejí různé formy zábavy pro děti a další služby. Nadstandardní podniky splňují 16 až 25 kritérií a rodinám nabízejí služby jako TV s kanály pro děti nebo dětské knížky a také spoustu vybavení pro přípravu dětské stravy. Nejvyšší úrovní hodnocení ubytovacích zařízení je luxusní, která splňuje více než 26 kritérií a je nejlépe připravena na příjezd rodin s dětmi. Většinou zde existují různé animační programy a kroužky pro děti a také možnost hlídání dětí.

Také stravovací zařízení byla hodnocena podle následujícího seznamu kritérií.

Tabulka 13 - Hodnotící kritéria stravovacích zařízení

Část zkoumaného objektu	Vybavení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Dětské příbory, nádobí Kojenecká voda Možnost ohřátí dětských příkrmů Dětské bryndáčky Omyvatelné ubrusy / papírové s možností pokreslení Dětský koutek s hračkami Bezbariérový přístup Jídla formou dětského menu (poloviční porce, zdravá jídla) Zmrzliny a deserty Speciální názvy či design dětských pokrmů
Sociální zařízení	Nočník / záchodové prkénko Přebalovací pult Prostor pro kojící matky Umyvadlo pro děti
Společné prostory	Prostor pro odkládání kočárků Venkovní dětské hřiště

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Podle počtu splněných kritérií získaly tyto podniky, podobně jako ubytovací zařízení, body, podle nichž se pak určila úroveň stravovacího zařízení a jeho přizpůsobení pro rodiny s dětmi. Tyto úrovně jsou vypsány v tabulce níže.

Tabulka 14 - Úrovně stravovacích zařízení

Úroveň	Počet bodů
nízká	1-4 bodů
standardní	5-9 bodů
nadstandardní	10-14 bodů
luxusní	15 bodů a více

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Nízká úroveň je pro podniky, které splnily maximálně 4 kritéria. Tato stravovací zařízení splňují pouze základní požadavky, většinou jde o bezbariérový přístup, dětskou židličku či nabídku zmrzlin a dezertů. Aby byl podnik hodnocen jako standardní, potřeboval získat 5 až 9 bodů. Kromě základních služeb tedy navíc musel nabízet například dětské menu, dětské nádobí nebo možnost ohřátí příkrmů. Nadstandardní stravovací zařízení navíc disponují dětským koutkem, hračkami či hřištěm, přebalovacím pultem nebo prostorem pro kočárky. Nejvyšší stupeň, který mohl podnik poskytující stravovací služby získat, je luxusní. Tyto podniky nabízejí k zakoupení kojeneckou vodu, mají prostor určený pro kojící matky a toalety jsou vybaveny umyvadlem pro děti či stupínkem a nočníkem nebo dětským záchodovým prkénkem.

Podobně byly hodnoceny i turistické atraktivity. Vybrané atraktivity se od sebe svou podstatou liší, proto bylo potřeba vymyslet jednotné hodnocení. Co se týče kritérií, hodnotila jsem, zda daná atraktivita splňuje bezbariérový přístup, jelikož většina rodin s malými dětmi cestuje zásadně s kočárkem. Rodiny s dětmi by měly mít možnost se občerstvit, alespoň si zakoupit dětskou stravu, nebo nealkoholické nápoje. Dalším důležitým kritériem, které by měly atraktivity splňovat, je sociální zařízení s funkčními toaletami a umyvadly, případně také s přebalovacím pultem. Posledním kritériem je schopnost zabavit a zaujmout děti různými atrakcemi či animačními programy.

Tabulka 15 - Hodnoticí kritéria turistických atraktivit

Hodnoticí kritérium	Bodové ohodnocení
Bezbariérovost	0 bodů – nesplnění požadavku 1 bod – částečné splnění požadavku 2 body – absolutní splnění požadavku
Možnost občerstvení	
Vybavenost sociálního zařízení - Toalety, umyvadla (pro děti) - Přebalovací pulty	
Zábava pro děti - Atrakce, animační programy,...	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Každé kritérium bylo ohodnoceno 0 body (v případě nesplnění požadavku), 1 bodem (v případě částečného splnění požadavku) či 2 body (v případě absolutního splnění požadavku). Maximálně tak může každá atraktivita získat 8 bodů. V tabulce 16 můžeme vidět přehled úrovní, které může každá atraktivita získat.

Tabulka 16 - Úrovně turistických atraktivit

Úroveň	Počet bodů
Nedostatečná	0-3 bodů
Dostatečná	4 body a více

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

2.3.1 Ubytovací služby a jejich přizpůsobení pro rodiny s dětmi

K analýze ubytovacích zařízení v mikroregionu Litomyšlsko byl využit dotazníkový průzkum, který byl realizován v měsících od března do července 2020. Dotazník byl poslán celkem do 39 různých ubytovacích zařízení, z nichž se mi vrátilo celkem 9, což představuje přibližně 23 %.

Tabulka 17 - Dotazovaná ubytovací zařízení v mikroregionu Litomyšlsko

Název ubytovacího zařízení	Lokalita	Kategorie ubytovacího zařízení
Hotel Aplaus	Litomyšl	Hotel, ****
Evropské školící centrum o. p. s.	Litomyšl	Hotel garni, **
Pension Paseka	Litomyšl	Penzion, neklasifikováno
Penzion Lilie	Litomyšl	Penzion, neklasifikováno
Penzion Pod Klášterem	Litomyšl	Penzion, neklasifikováno
Penzion U Roušarů	Lubná	Penzion, ****
Penzion Na Rychtě	Němčice u Litomyšle	Penzion, ***
Chata Polanka	Nové Hrady	Penzion, neklasifikováno
Chaty Poříčí u Litomyšle	Poříčí	Chatová osada, **

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Z tabulky je patrné, že 55,6 %, tedy 5 z 9 dotazovaných ubytovacích zařízení se nachází přímo ve městě Litomyšl. Zbýlé 4 (44,4 %) se nachází v jejím okolí.

Následující tabulka ukazuje počet ubytovacích zařízení rozdělených dle kategorií a tříd vyjádřený procenty. Číslo v závorce vyjadřuje přesný počet těchto ubytovacích zařízení v jednotlivé kategorii nebo třídě.

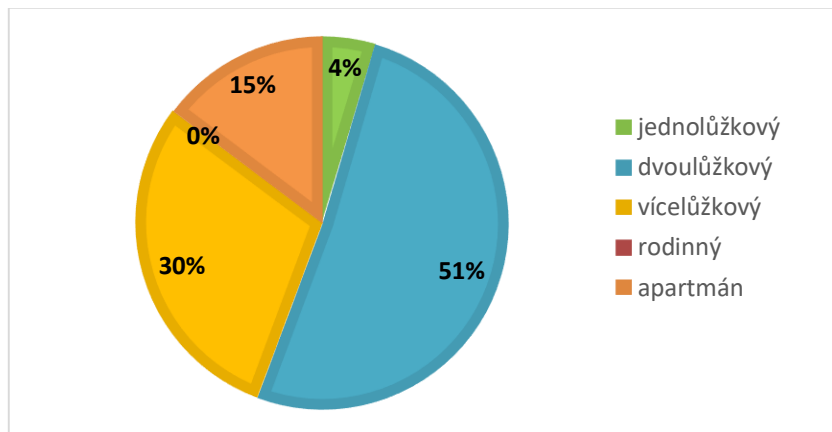
Tabulka 18 - Charakteristika dotazovaných ubytovacích zařízení

	**	***	****	neklasifikováno	Celkem
Hotel	0 % (0)	0 % (0)	11,1 % (1)	0 % (0)	11,1 % (1)
Hotel garni	11,1 % (1)	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	11,1 % (1)
Penzion	0 % (0)	22,2 % (2)	11,1 % (1)	33,4 % (3)	66,7 % (6)
Chatová osada	11,1 % (1)	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	11,1 % (1)
Celkem	22,2 % (2)	22,2 % (2)	22,2 % (2)	33,4 % (3)	100 % (9)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Ve všech výše uvedených ubytovacích zařízeních je celkem 88 pokojů, z toho nejčastější jsou pokoje dvoulůžkové a vícelůžkové. Počet jednotlivých pokojů je vyjádřen procenty a názorně zobrazen v následujícím grafu.

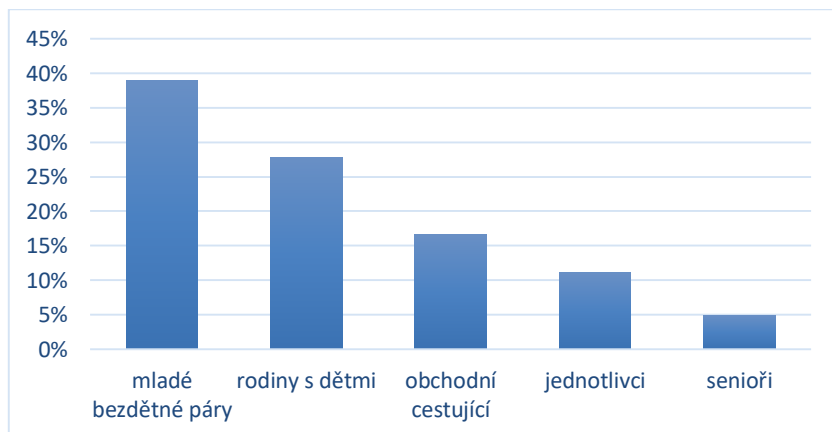
Graf 1 - Složení pokojů v ubytovacích zařízeních

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Každé ubytovací zařízení v dotazníku uvedlo dvě skupiny, na které se primárně nejvíce specializují. Nejčastějším segmentem, na který jsou ubytovací zařízení zaměřena, jsou mladé bezdětné páry, což uvedlo 7 ubytovacích zařízení. Mladé bezdětné páry nepotřebují speciální vybavení ani služby, proto jsou nenáročným segmentem, a z toho důvodu se na ně většina zařízení specializuje. Hned na druhém místě jsou rodiny s dětmi. Celkem 5 podniků uvedlo, že se specializuje právě na tento cílový segment. Na třetím místě jsou obchodní cestující, především zahraniční, kteří hojně využívají ubytovací zařízení především ve městě Litomyšl. Následují jednotlivci a posledním segmentem jsou senioři, což uvedlo pouze 1 ubytovací zařízení.

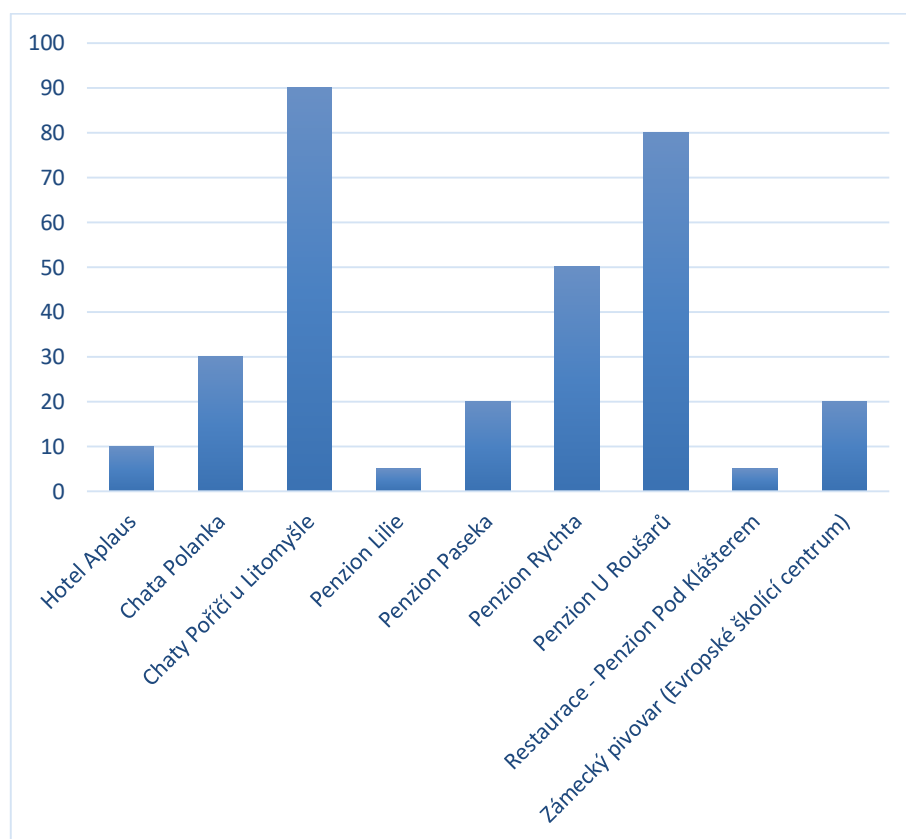
Graf 2 - Cílové segmenty ubytovacích zařízení

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Další otázka měla zjistit podíl rodin s dětmi na celkové návštěvnosti ubytovacího zařízení. Podniky měly vyjádřit procenty, kolik z celkového počtu návštěvníků jsou rodiny s dětmi. Z dotazníků můžeme vidět, že tento podíl je v rozmezí 5% až 90%. Rodiny s dětmi jsou významnou klientelou zejména pro Chatovou osadu v Poříčí u Litomyšle (90%) nebo pro Penzion U Roušarů (80%). Naopak nejmenší podíl návštěvnosti mají rodiny s dětmi v Penzionu Lilie a Penzionu Pod Klášteřem (shodně 5%).

Graf 3 - Podíl rodin s dětmi na celkové návštěvnosti UZ

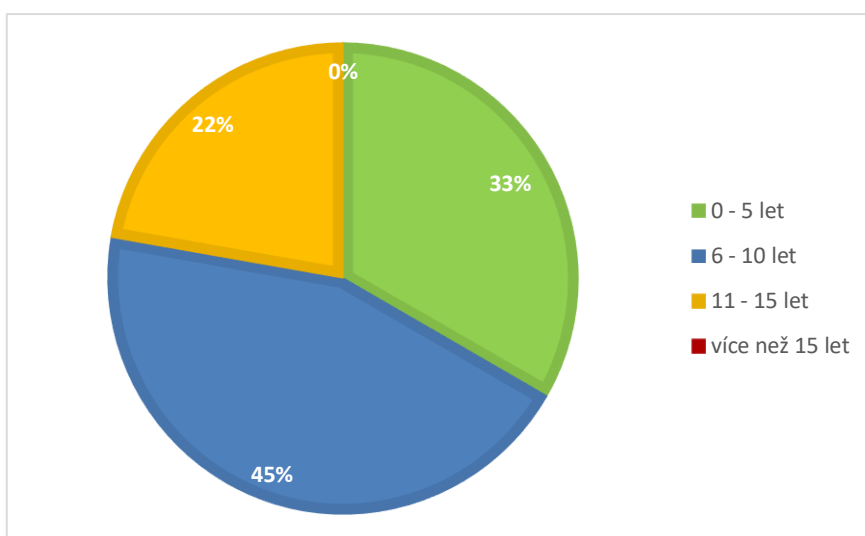

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Co se týče další otázky zaměřené na roční období, dotazovaná ubytovací zařízení se shodla, že je nejčastěji navštěvují rodiny s dětmi v létě. Důvodem je samozřejmě příznivé počasí a letní prázdniny dětí, či čerpání dovolené rodiči. Ostatní období nebyly zmíněny ani jednou. Rodiny s dětmi sice necestují pouze v létě, ale jejich návštěvnost není mimo sezónu tak markantní, jako během hlavní sezóny.

Dotazovaná zařízení nejčastěji navštěvují rodiny s dětmi ve věku 6 – 10 let. Tuto věkovou skupinu uvedly 4 podniky. Naopak děti starší 15 let navštěvují tato zařízení jenom minimálně nebo vůbec. Tato odpověď nebyla uvedena ani jednou.

Graf 4 - Nejčastější věk dětí navštěvujících daná UZ

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Prvním, a bez pochyby nejvýznamnějším ubytovacím zařízením nacházejícím se přímo ve městě Litomyšli, je **Hotel Aplaus**. Je to zároveň jediný hotel mezi dotazovanými podniky. Tento hotel se nachází v historickém centru města Litomyšle na adrese Šantovo náměstí 181 a vznikl rekonstrukcí a propojením tří historických budov. Hosté se mohou ubytovat ve dvou apartmánech nebo 21 dvoulůžkových pokojích

Tabulka 19 - Hotel Aplaus

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie ubytovacího zařízení
Pokoj s koupelnou a WC	Dětská postýlka / kolébka / přistýlka Lůžkoviny do dětské postýlky	STANDARDNÍ (6 bodů)
Společné prostory	Rychlovarná konvice Lednice pro hosty	
Ostatní služby	Hlídní dětí Možnost vyprání a vyžehlení oblečení	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Dalším velmi významným ubytovacím zařízením je **Evropské školící centrum** nacházející se na adrese Jiráskova 133 v Litomyšli na místě bývalého Zámeckého pivovaru, který je památkou UNESCO a kde se narodil Bedřich Smetana. Zařízení je kategorizováno jako hotel garni a slouží nejen k přechodnému ubytování turistů, ale také k pořádání soukromých a společenských událostí v několika sálech. Návštěvníci si mohou vybrat z 24 různých pokojů v různých cenových relacích, z nichž jsou 3 apartmány.

Tabulka 20 - Evropské školící centrum

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie ubytovacího zařízení
Pokoj s koupelnou a WC	Bezbariérový přístup Dětská postýlka / kolébka / přistýlka Lůžkoviny do dětské postýlky	STANDARDNÍ (9 bodů)
Společné prostory	Rychlovarná konvice Mikrovlnná trouba Lednice pro hosty	
Zábava	Zapůjčení hraček a společenských her	
Ostatní služby	Tvoření pro děti Zapůjčení dětských knížek	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Neméně důležitým ubytovacím zařízením je také **Penzion Paseka**, který se nachází nedaleko Hotelu Aplaus, pod nějž také spadá. Můžeme jej najít v uličce Josefa Váchala č.p. 127, kousek od Smetanova náměstí. Fasáda domu je zdobena sgrafity z knihy od Josefa Váchala. V přízemí domu se nachází kavárna Na sklípku. Penzion je hodnocen třemi hvězdičkami a nabízí ubytování ve 4 apartmánech a 3 pokojích o celkové kapacitě 16 lůžek.

Tabulka 21 - Pension Paseka

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie ubytovacího zařízení
Pokoj s koupelnou a WC	Dětská postýlka / kolébka / přistýlka Lůžkoviny do dětské postýlky Možnost přípravy dětské stravy	STANDARDNÍ (7 bodů)
Společné prostory	Rychlovarná konvice Mikrovlnná trouba Lednice pro hosty	
Ostatní služby	Hlídaní dětí	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Další penzion nacházející se v Litomyšli, konkrétně na adrese Na Řetízku 1170, je **Penzion Lilie**. Nabízí hostům ubytování v soukromí v klidné části města. Hosté si mohou vybrat z 3 prostorných apartmánů a jednoho pokoje. Toto zařízení je velice dobře připraveno na pobyt rodin s dětmi, nejspíše proto, že se jedná o rodinný dům, upravený pro účely přechodného ubytování.

Tabulka 22 - Pension Lilie

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie ubytovacího zařízení
Pokoj s koupelnou a WC	Dětská postýlka / kolébka / přistýlka Lůžkoviny do dětské postýlky Ochranné prvky (záslepky do zásuvek apod.) Možnost přípravy dětské stravy Stupátko k umyvadlu Šňůra na prádlo / sušáky	STANDARDNÍ (12 bodů)
Společné prostory	Rychlovarná konvice Mikrovlnná trouba Lednice pro hosty	
Zábava	TV kanály pro děti / DVD s pohádkami Zapůjčení hraček a společenských her	
Ostatní služby	Úschovna kočárků	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Posledním ubytovacím zařízením nacházejícím se přímo ve městě Litomyšl je **Penzion Pod Klášterem**. Můžeme jej najít na adrese Boženy Němcové 158, v historickém centru města nedaleko náměstí a zámku. Penzion nabízí ubytování v 4 dvoulůžkových a jednom vícelůžkovém pokoji. Pro pobyt rodin s dětmi není vůbec uzpůsoben, s tím souvisí také jejich podíl na celkové návštěvnosti, což jsem zmiňovala výše (5%).

Tabulka 23 - Penzion Pod Klášterem

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie ubytovacího zařízení
Společné prostory	Rychlovarná konvice Lednice pro hosty	NÍZKÁ (2 body)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Jediný penzion třídy **** je **Penzion U Roušarů** s adresou Lubná 123. Jedná se o zrekonstruovaný barokní statek, který nabízí komfortní ubytování ve dvou dvoulůžkových a čtyřech vícelůžkových pokojích. Mimo ubytování poskytuje také volnočasové a sportovní vyžití i služby a vybavení pro děti.

Tabulka 24 - Penzion U Roušarů

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie ubytovacího zařízení
Pokoj s koupelnou a WC	Dětská postýlka / kolébka / přistýlka Lůžkoviny do dětské postýlky Ochranné prvky (záslepky do zásuvek apod.) Možnost přípravy dětské stravy Nočník / záchodové prkénko pro děti Šňůra na prádlo / sušáky	STANDARDNÍ (14 bodů)
Společné prostory	Rychlovarná konvice Mikrovlnná trouba Lednice pro hosty Nočník / záchodové prkénko Dětské hřiště, pískoviště Bazén, brouzdaliště	
Zábava	Dětská herna TV kanály pro děti / DVD s pohádkami Zapůjčení hraček a společenských her	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Za zmínku stojí také **Penzion Na Rychtě** třídy ***, nacházející se na adrese Němčice 1. Jedná se o zrekonstruované vesnické sídlo, kde se hosté mohou ubytovat v jednom apartmánu, 2 dvoulůžkových nebo 2 vícelůžkových pokojích. K dispozici je vybavená kuchyň s jídelním koutem, společenská místnost s TV a dvůr s pergolou a grilem.

Tabulka 25 - Penzion Na Rychtě

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie ubytovacího zařízení
Pokoj s koupelnou a WC	Dětská postýlka / kolébka / přistýlka Lůžkoviny do dětské postýlky	STANDARDNÍ (6 bodů)
Společné prostory	Rychlovarná konvice Mikrovlnná trouba Lednice pro hosty Bazén, brouzdaliště	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Posledním penzionem je **Chata Polanka**, sídlící v Nových Hradech 107. Původně se jednalo o hájenku, která byla přestavěna na hostinec s ubytováním. Ubytovat se můžete v 4 dvoulůžkových a 4 vícelůžkových pokojích. Penzion disponuje 48 lůžky a mimo ubytování nabízí také stravovací či wellness služby a pořádá také svatby, firemní, soukromé a jiné akce.

Tabulka 26 - Chata Polanka

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie ubytovacího zařízení
Pokoj s koupelnou a WC	Dětská postýlka / kolébka / přistýlka Lůžkoviny do dětské postýlky Ochranné prvky (záslepky do zásuvek apod.) Šňůra na prádlo / sušáky	STANDARDNÍ (7 bodů)
Společné prostory	Dětské hřiště, pískoviště	
Ostatní služby	Zapůjčení dětských knížek Úschovna kočárků	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Posledním dotazovaným ubytovacím zařízením a zároveň jedinou chatovou osadou jsou **Chaty v Poříčí u Litomyšle**. Ubytovat se můžete ve 2 třílůžkových, 2 čtyřlůžkových a 2 šestilůžkových chatkách. Každá chatka disponuje vlastní koupelnou a vybaveným kuchyňským koutem. V areálu je hostům k dispozici dětské hřiště, ohniště či sportovní vyžití.

Tabulka 27 - Chaty Poříčí u Litomyšle

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie ubytovacího zařízení
Pokoj s koupelnou a WC	Lůžkoviny do dětské postýlky Šňůra na prádlo / sušáky	NÍZKÁ (5 bodů)
Společné prostory	Rychlovarná konvice Lednice pro hosty Dětské hřiště, pískoviště	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

2.3.2 Stravovací služby a jejich přizpůsobení pro rodiny s dětmi

Na oficiálních webových stránkách města Litomyšl (<https://www.litomysl.cz/index.php?lang=cz>) je uvedeno přibližně 65 podniků nabízejících stravovací služby – od kaváren, barů, vináren až po restaurace či bistra. Z tohoto rozsáhlého seznamu jsem vybrala 10 zařízení nacházejících se přímo ve městě Litomyšl, která jsou podle mého názoru nejvýznamnější a také nejlépe přizpůsobená potřebám rodin s dětmi. Dále jsem do seznamu hodnocených zařízení přidala také dva podniky v Nových Hradech a dva v Proseči, které jsou také jedny z nejvýznamnějších z okolí Litomyšle. Seznam všech analyzovaných zařízení je uveden v následující tabulce.

Tabulka 28 - Stravovací zařízení v mikroregionu Litomyšlsko

Název stravovacího zařízení	Lokalita	Kapacita	Druh stravovacího zařízení
Restaurace BOHÉM	Litomyšl	202	restaurace
Restaurace U Kolji	Litomyšl	94	restaurace
Restaurace Slunce	Litomyšl	170	restaurace
Restaurace Pod Klásterem	Litomyšl	126	restaurace
Restaurace a minipivovar Veselka	Litomyšl	100	restaurace
Čínská restaurace Huan Gon	Litomyšl	80	restaurace
Pizzeria Bella Napoli	Litomyšl	140	pizzerie
Bambino Caffé	Litomyšl	25	kavárna
Bobo Cafe	Litomyšl	40	kavárna
Chocco Caffé	Litomyšl	47	kavárna
Restaurace Polanka	Nové Hradky	115	restaurace
Kavárna Kousek	Nové Hradky	73	kavárna
Restaurace U Marešů	Proseč	70	restaurace
Restaurace U Toulavce	Proseč	50	restaurace

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Moderní **Restaurace Bohém**, spolu s Café-barem Muuza, je součástí Hotelu Aplaus. Můžete si vybrat mezi posezením v interiéru, nebo venkovním posezením na terase v Klášterních zahradách. Celková kapacita je až 200 návštěvníků v restauraci, jeho salónku a baru. Vybrat si můžete jídla z mezinárodní i české kuchyně a k tomu nápoje nejvyšší kvality. Restaurace zajišťuje svatby, rauty a jiné soukromé i firemní akce. Sama pořádá několikrát ročně různé brunchy a tematické večírky.

Restaurace bohužel není bezbariérová, v chodbě za recepcí hotelu vedoucí k restauraci je potřeba překonat 3 schody. Je ale možnost v letních měsících využít přístup na terasu z Klášterních zahrad, čímž se toto kritérium částečně splňuje. Restaurace disponuje klasickými službami a vybavením pro rodiny s dětmi, jako je dětská židlička, příbory a nádobí, možnost ohřátí příkrmů, dětský koutek a dětské menu, ale není na tento segment přímo specializovaná.

Tabulka 29 - Restaurace Bohém

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Dětské příbory, nádobí Možnost ohřátí dětských příkrmů Dětský koutek s hračkami Jídla formou dětského menu (poloviční porce, zdravá jídla) Zmrzliny a deserty	STANDARDNÍ (6 bodů)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Restaurace U Kolji je luxusní moderní restaurace otevřená od roku 2005. Vybrat si můžete z širokého sortimentu jídel z české a slovenské kuchyně, připravovaných zásadně z čerstvých surovin. K jídlu si můžete vybrat mezi několika druhy alkoholických i nealko nápojů. Po jídle si můžete dát chutný domácí desert. Pro obchodní jednání nebo rodinnou oslavu poslouží salónek pro 20 osob, posedět můžete v létě také na terase.

Luxusní restaurace svým vybavením a poskytovanými službami nadchne nejednu rodinu s dětmi. Ty si mohou vybrat hned z několika druhů dětských jídel a poté i desertů. Díky dětské jídelní židličce, dětským příborům a možnostem ohřátí příkrmů se tak příjemný čas zde strávený nejedné rodině. Děti se navíc zabaví i v dětském koutku. Skvěle je vybavené také sociální zařízení, které disponuje přebalovacím pultem, nočníkem a prostorem pro kojící matky. Celá restaurace je samozřejmě bezbariérová. Díky tomu může být jako jedna z mála dotazovaných podniků ohodnocena jako nadstandardní.

Tabulka 30 - Restaurace U Kolji

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Dětské příbory, nádobí Možnost ohřátí dětských příkrmů Omyvatelné ubrusy / papírové s možností pokreslení Dětský koutek s hračkami Bezbariérový přístup Jídla formou dětského menu (poloviční porce, zdravá jídla) Zmrzliny a deserty	NADSTANDARDNÍ (12 bodů)
Sociální zařízení	Nočník / záchodové prkénko Přebalovací pult Prostor pro kojící matky	
Společné prostory	Prostor pro odkládání kočárků	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Restaurace Slunce je dalším významným podnikem nabízejícím stravovací služby v Litomyšli. Díky svému příjemnému interiéru a výborné české kuchyni se zde často pořádají různé oslavy, posezení s přáteli či firemní akce, k čemuž slouží salónek až pro 70 osob. Do hlavní části restaurace se pak vejde až 100 lidí. Vybrat si můžete mezi několika druhy hlavních chodů, moučníků nebo chuťovek k pivu. Do restaurace můžete zavítat také na sportovní a jiné televizní přenosy.

Svým vybavením restaurace uspokojí základní potřeby rodiny s dětmi. Zapůjčit si můžete dětskou jídelní židličku, děti určitě potěší dětský koutek a velký výběr zmrzlin a desertů. Rodiče zase potěší přívětivé domácí prostředí, bezbariérový přístup, možnost ohřátí příkrmů nebo prostor pro kočárky.

Tabulka 31 - Restaurace Slunce

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Možnost ohřátí dětských příkrmů Dětský koutek s hračkami Bezbariérový přístup Zmrzliny a deserty	STANDARDNÍ (6 bodů)
Společné prostory	Prostor pro odkládání kočárků	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Restaurace Pod Klášterem se nachází ve stejnojmenném penzionu. Hostům nabízí příjemné prostředí s velkým výběrem jídel, nápojů a vín. Ve zrekonstruovaných prostorech sklepů pořádá večírky, oslavy, svatební hostiny a další. Hostům je také

k dispozici kulečnickový salonek s karambolem. Posedět můžete v létě i na venkovní terase, celkově má tedy kapacitu 126 míst.

Bohužel vybavení a poskytované služby nejsou přizpůsobeny rodinám s dětmi, i když alespoň minimální základy restaurace splňuje. Nabízí k zapůjčení dětskou židličku, ohřeje případně dětský příkrm a větším dětem nabídne dětské menu či deserty. Bohužel to ale nestačilo, a tak je zařízení jako jedno z mála hodnoceno jako téměř nepřipravené na návštěvu rodin s dětmi.

Tabulka 32 - Restaurace Pod Klášteřem

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Možnost ohřátí dětských příkrmů Jídla formou dětského menu (poloviční porce, zdravá jídla) Zmrzliny a deserty	NÍZKÁ (4 bodů)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Restaurace a minipivovar Veselka se nachází v Litomyšli poblíž historického centra města na ulici Terezy Nováková, nedaleko od známého Portmonea Josefa Váchala. V areálu podniku můžeme kromě restaurace s terasou a minipivovaru najít také cvičební sál a dvě bytové jednotky. Restaurace si také vaří vlastní pivo, s kterým jezdí na různé soutěže. K jídlu si můžete vybrat z několika druhů pokrmů z různých mas, mají i něco k zakousnutí k pivu a samozřejmě také polévky a deserty. Každou sobotu pořádají tematické akce s různými pokrmy.

Rodiny jistě ocení jejich připravenost na jejich potřeby. Mohou využít dětskou jídelní židličku, příbory a nádobí, děti si vyberou z nabídky dětského menu a množství desertů. Samozřejmostí je také možnost ohřátí příkrmu. Také sociální zařízení je skvěle uzpůsobeno potřebám kojících matek a rodičů, kteří potřebují dítě přebalit. Nechybí ani prostor pro odkládání kočárků. Bohužel velkým nedostatkem je absence bezbariérovosti.

Tabulka 33 - Restaurace a minipivovar Veselka

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Dětské příbory, nádobí Možnost ohřátí dětských příkrmů Jídla formou dětského menu (poloviční porce, zdravá jídla) Zmrzliny a deserty	STANDARDNÍ (9 bodů)

Sociální zařízení	Nočník / záchodové prkénko Přebalovací pult Prostor pro kojící matky	
Společné prostory	Prostor pro odkládání kočárků	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Jednou z čínských restaurací v Litomyšli je **Čínská restaurace Huan Gon**, nacházející se téměř v centru Smetanova náměstí. Posedět zde můžete na 55 místech vevnitř a v létě lze využít terasu s dalšími 20 místy s výhledem na kostel Povýšení svatého Kříže. Pravý čínský kuchař Vám uvaří tradiční čínská jídla jako polévky, saláty, speciality z kuřecího, vepřového, hovězího a kachního masa nebo mořské plody. Pro větší autenticitu je restaurace vybavena stylovým nábytkem a vyzdobená čínskými malbami a dekoracemi.

V restauraci můžete využít dětskou jídelní židličku, také vám rádi ohřejí dětský příkrm. Ubrusy a prostírky mají omyvatelné, takže když je dítě ušpiní, je jednoduché to vyřešit. Čínská restaurace už od své podstaty nenabízí žádná zdravá jídla a ani poloviční porce, ale v jejich nabídce můžeme najít nějaké tradiční deserty z čínské kuchyně. Restaurace také disponuje dětským záchodovým prkénkem.

Tabulka 34 - Čínská restaurace Huan Gon

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Možnost ohřátí dětských příkrmů Omyvatelné ubrusy / papírové s možností pokreslení Zmrzliny a deserty	STANDARDNÍ (5 bodů)
Sociální zařízení	Nočník / záchodové prkénko	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Pizzeria Bella Napoli je jedinou analyzovanou pizzerií. Nachází se přímo ve středu Litomyšle. Posedět můžete v letních měsících také na terase, která má také dětský koutek s hračkami. Celková kapacita zařízení je 140 míst, z toho 80 je na terase. Pizzu zde peče již 20 let Ital z Neapole, který ji připravuje podle starých receptur. Mimo pizzu nabízejí různé druhy těstovin, salátů a desertů, včetně tiramisu. Nápoje mimo jiné nabídnou také italská vína, likéry nebo kvalitní italskou kávu LAVAZZA.

Tato pizzerie bohužel není uzpůsobena pro návštěvu rodin s dětmi. Sice zde rodiny mohou využít dětskou židličku a vybrat si z nabídky desertů, ale c se týče ohřívání příkrmů, hygiena nedovoluje nosit cizí pokrmy do kuchyně, takže ohřívání probíhá díky míse s horkou vodou, kterou přinesou zákazníkovi, a ten si ponořením nádoby

s příkrmem do horké vody tento příkrm ohřeje. Cení se alespoň snaha vyhovět této náročné klientele. Dalším negativem je, že dětský koutek je pouze na terase, tudíž může být využit pouze v sezóně, kdy je terasa otevřená a je příznivé počasí.

Tabulka 35 - Pizzeria Bella Napoli

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Možnost ohřátí dětských příkrmů Dětský koutek s hračkami Zmrzliny a deserty	NÍZKÁ (4 bodů)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Bambino Caffé je kavárna v Litomyšli, kterou ocení především rodiny s dětmi. Mezitím co si rodiče užívají skvělou atmosféru kavárny a relaxují, děti se baví v dětském koutku, kde mají k dispozici velká prolézací věž a skluzavka s balónkovým bazénkem. V kavárně běžně děti pořádají oslavy narozenin, celá kavárna se tak pro veřejnost zcela uzavře.

Kavárna je velmi dobře připravena pro rodiny s dětmi, ostatně to je její podstata. Sice má ještě co dohánět, ale dětská židlička, velký dětský koutek, široká nabídka desertů a výborně vybavené sociální zařízení je pro ně dostatečné, aby zde byli spokojeni.

Tabulka 36 - Bambino Caffé

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Možnost ohřátí dětských příkrmů Dětský koutek s hračkami Zmrzliny a deserty	STANDARDNÍ (9 bodů)
Sociální zařízení	Nočník / záchodové prkénko Přebalovací pult Prostor pro kojící matky Umyvadlo pro děti	
Společné prostory	Prostor pro odkládání kočárků	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Kavárna **Bobo Cafe** je malá rodinná kavárna s občerstvením, terasou u řeky a s posezením až pro 40 osob uvnitř plus 10 na terase. Hostům nabízejí vlastně vyrobené dorty, zákusky i koláčky, také polední polévky či obložené bagetky a staročeská polední menu. Na objednávku Vám upečou dort, zajistí hostinu, rauty a další akce a připraví 3 až 4 chodové menu. Příjemnému posezení přispívá také stálá expozice obrazů a výstava keramiky. Pořádají se zde různé koncerty nebo prodejní výstavy.

Tento podnik jako jeden z mála je hodnocen jako nadstandardní, co se týče přizpůsobení se rodinám s dětmi. Jedinými nedostatky jsou absence kojenecké vody, dětských příborů nebo bryndáček. Kavárna to ale vynahrazuje nabídkou dětských jídel se speciálními názvy a designem, širokou škálou desertů, dětským koutkem a jídelní židličkou. K dokonalosti chybí už jen doladit vybavení sociálního zařízení.

Tabulka 37 - Bobo Cafe

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Možnost ohřátí dětských příkrmů Dětský koutek s hračkami Bezbariérový přístup Jídla formou dětského menu (poloviční porce, zdravá jídla) Zmrzliny a deserty Speciální názvy či design dětských pokrmů	NADSTANDARDNÍ (10 bodů)
Sociální zařízení	Přebalovací pult Prostor pro kojící matky	
Společné prostory	Prostor pro odkládání kočárků	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Další vyhlášenou kavárnou v Litomyšli je **Chocco Caffé**. Od roku 2008 nabízejí velký výběr domácích pralinek, dortů a desertů vyráběných přímo v provozovně. Interiér kavárny je vkusný a ideální pro posezení s rodinou nebo přáteli. V létě navíc můžete posedět na terase s výhledem na celé Smetanovo náměstí. Celková kapacita kavárny je 47 míst. K dortíkům nebo pralinkám podávají kvalitní kávu, domácí limonády, originální čaje nebo kvalitní italské prosecco.

Kavárna splňuje standardní požadavky na služby a vybavení pro rodiny s dětmi. Kromě bezbariérového přístupu a dětské židličky nabízí také možnost ohřátí příkrmů, jídla formou dětského menu, dětský koutek, samozřejmě také deserty a zmrzliny. Sociální zařízení jsou dostatečně vybavená pro větší pohodlí maminek s menšími dětmi, které mají možnost dítě přebalit, nakojit a také odložit kočárek na místo tomu určené.

Tabulka 38 - Chocco Caffé

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Možnost ohřátí dětských příkrmů Dětský koutek s hračkami Bezbariérový přístup Jídla formou dětského menu (poloviční porce, zdravá jídla) Zmrzliny a deserty	STANDARDNÍ (9 bodů)
Sociální zařízení	Přebalovací pult Prostor pro kojící matky	
Společné prostory	Prostor pro odkládání kočárků	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

V Chatě Polanka v Nových Hradech se nachází stejnojmenná restaurace s kapacitou 115 míst. Jedná se o původní hájenku, která byla kvůli potřebě turistů zrekonstruována na hostinec a později na ubytovací zařízení s restaurací. Posedět můžete ve stylově zařízeném dřevěném interiéru nebo venku na terase. Na výběr máte každý den ze tří polévek a hlavní chod si můžete dát buď jako hotové jídlo nebo minutku, kde si můžete vybrat mezi velkým množstvím jídel. Po obědě si ke kávě můžete vybrat z široké nabídky domácích desertů.

Útulný interiér restaurace je výborně přizpůsoben potřebám rodin s dětmi. Kromě bezbariérového přístupu a možnosti odstavení kočárku na místo k tomu účelu stvořené, můžete využít také dětskou židličku, možnost ohřátí příkrmů, vnitřní dětský koutek nebo venkovní dětské hřiště. V nabídce jídel najdete velký výběr desertů a dětských pokrmů.

Tabulka 39 - Restaurace Polanka

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Možnost ohřátí dětských příkrmů Dětský koutek s hračkami Bezbariérový přístup Jídla formou dětského menu (poloviční porce, zdravá jídla) Zmrzliny a deserty	STANDARDNÍ (8 bodů)
Společné prostory	Prostor pro odkládání kočárků Venkovní dětské hřiště	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Kavárna Kousek se nachází nedaleko zámku Nové Hradky. Můžete si vybrat mezi množstvím domácích moučníků, zmrzlin, ručně zpracované čokolády, a k tomu si dát

ovocné biosirupy, koktejly nebo alkoholické speciality. V kavárně můžete posedět na 73 místech v interiéru zařízeném tak, aby se zde hosté cítili jako doma. Atmosféru doplňují luxusní stylové čajové servisy a nádobí.

Ačkoliv tento podnik nenabízí hlavní jídla, tudíž nesplňuje požadavek na dětské porce či speciální design dětských pokrmů, vynahrazuje to ostatním vybavením a službami jako je bezbariérovost, odkládací prostor pro kočárky, dětská židlička, příbory a nádobí nebo dětským koutkem. Rodiny zde mohou ohřát dětské příkrmy nebo využít vodu, která je po domácímu čištěná přímo majitelem kavárny. Pokud by rodiny měly potřebu přebalit či nakojit jejich ratolesti, mohou využít jeden z pokojů v horním patře, který slouží k ubytování.

Tabulka 40 - Kavárna Kousek

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Dětské příbory, nádobí Kojenecká voda Možnost ohřátí dětských příkrmů Dětský koutek s hračkami Bezbariérový přístup Zmrzliny a deserty	NADSTANDARDNÍ (10 bodů)
Sociální zařízení	Přebalovací pult Prostor pro kojící matky	
Společné prostory	Prostor pro odkládání kočárků	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Rodinná **Restaurace U Marešů** se nachází na samotce v Martinicích u Proseče. V této restauraci s příjemným domácím prostředím můžete uspořádat svatby, oslavy, školní srazy i firemní akce. Venkovní vybavení nadchne nejedno dítě a dospělí si mezitím užijí příjemnou obsluhu a vynikající domácí kuchyni. Jednou za čas restaurace pořádá tematické akce nebo hody. K dispozici je 70 míst a v zařízení je také možnost ubytování.

Restaurace je výborně připravená na návštěvu rodin s dětmi. Nejenom že je zcela bezbariérová a v nabídce najdeme dětská jídla a zmrzlinu a deserty, ale máte možnost si zapůjčit dětskou jídelní židličku, příbory a nádobí, dětské bryndáčky, můžete zakoupit kojeneckou vodu nebo využít možnost ohřátí příkrmu pro ty nejmenší. K dispozici je také vnitřní dětský koutek a venkovní rozsáhlé hřiště, které děti zabaví na hodně dlouho. Samozřejmostí je také prostor pro odložení kočárku. Pouze sociální zařízení by zasloužilo

vylepšit, jsou tu pouze dětská snížená umyvadla. To ale neubírá zařízení jeho nadstandardní připravenost na návštěvu tohoto náročného segmentu návštěvníků.

Tabulka 41 - Restaurace U Marešů

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Dětské příbory, nádobí Kojenecká voda Možnost ohřátí dětských příkrmů Dětské bryndáčky Dětský koutek s hračkami Bezbariérový přístup Jídla formou dětského menu (poloviční porce, zdravá jídla) Zmrzliny a deserty	NADSTANDARDNÍ (12 bodů)
Sociální zařízení	Umyvadlo pro děti	
Společné prostory	Prostor pro odkládání kočárků Venkovní dětské hřiště	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Další restaurace je tematická rodinná **Restaurace U Toulouvce**, nacházející se ve městě Proseč, nedaleko Toulouvcových Maštálí. Kromě stálé nabídky jídel si můžete vybrat z obědových menu nebo Toulouvcovu pizzu, kterou připravují podle tradičních receptů. V objektu je možné pořádat oslavy, svatby a další firemní i soukromé akce.

Svým vybavením je na rozhraní mezi nízkou a standardní úrovní, ale splňuje alespoň základní požadavky na vybavení a služby tak, aby se zde cítili příjemně. Mají samozřejmě dětskou židličku a možnost ohřátí příkrmů. Děti si vyberou z nabídky dětských jídel se speciálním designem a velký výběr desertů.

Tabulka 42 - Restaurace U Toulouvce

Část zkoumaného objektu	Splněná kritéria	Kategorie stravovacího zařízení
Restaurace	Dětská jídelní židlička Možnost ohřátí dětských příkrmů Jídla formou dětského menu (poloviční porce, zdravá jídla) Zmrzliny a deserty Speciální názvy či design dětských pokrmů	STANDARDNÍ (5 bodů)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

2.3.3 Atraktivita cestovního ruchu a jejich přizpůsobení pro rodiny s dětmi

Centrem mikroregionu Litomyšlsko je město Litomyšl, které je proslavené především svým zámek, zapsaným na seznamu UNESCO. Díky tomu je město i jeho blízké okolí navštěvováno nejen českými, ale i zahraničními turisty a přímo město Litomyšl je tak jedním z nejnavštěvovanějších míst Pardubického kraje. V okolí Litomyšle se nachází několik dalších přírodních i kulturních památek místního, regionálního i národního významu, které mají pro cestovní ruch také velký význam.

K analýze vybraných turistických atraktivit jsem využila vlastní terénní průzkum, uskutečněný v měsících červen a červenec 2020. Terénní průzkum jsem doplnila o informace běžně dostupné na internetu či v různých brožurách. Na stránkách mikroregionu Litomyšlsko je uvedeno velké množství nejrozličnějších památek, nacházejících se přímo v Litomyšli i jejím blízkém okolí. Já jsem vybrala 10 atraktivit, o kterých si myslím, že mají pro region největší význam a jsou nejznámější. Jejich seznam můžeme vidět v následující tabulce.

Tabulka 43 - Turistické atraktivity v mikroregionu Litomyšlsko

Název turistické atraktivity	Lokalita
Zámek Litomyšl	Litomyšl
Piaristický chrám	Litomyšl
Klášteří zahrady	Litomyšl
Regionální muzeum Litomyšl	Litomyšl
Portmoneum	Litomyšl
Dům U Rytířů	Litomyšl
Zámek Nové Hradky	Nové Hradky
Toulovcova rozhledna	Jarošov
Toulovcovy Maštale	Budislav
Osvětlený dům	Chotovice

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

První a bezpochyby nejznámější památkou tohoto regionu je renesanční **Zámek Litomyšl**. Byl postaven ve 2. polovině 16. století Vratislavem Nádherným z Pernštejna a v 17. a 18. století barokně upraven dalšími umělci. Zámek je tvořen dvěma nádvořími. Na prvním nádvoří se nachází zámecká kaple, kde se konají svatby, recitály a pořádají se různá divadelní představení a na druhém se každoročně koná světoznámý festival

Smetanova Litomyšl. Součástí zámku je také unikátní zámecké divadlo z roku 1797 a zámecké sklepení se sochami Olbrama Zoubka a voskovým srdcem Václava Havla. Zámek byl v roce 1999 zapsán na seznam světového dědictví UNESCO.

Co se týče přístupnosti zámku, do areálu i na nádvoří se bez problému dostanou i rodiny s kočárkem. Problém nastane, pokud by chtěli jít na jeden z prohlídkových okruhů, které se nacházejí převážně v prvním patře. Pro osoby na vozíčku je na objednání schodolez a speciální vozík, který se vejde do všech dveří sálů. Rodiny s kočárkem se do prvního patra budou dostávat hůře, ale podle mého názoru to není nemožné, jelikož schodiště není tak příkré a schody jsou širší, protože panstvo zde jezdilo po schodech na koních. Návštěvníci se mohou občerstvit hned ve třech kavárnách, jedna se nachází na druhém arkádovém nádvoří, další je v informačním centru a třetí v zámeckém areálu. Mimo základní sociální zařízení je k dispozici rodinám s dětmi také přebalovací pult. Co se týče zábavního vyžití pro děti, zámek Litomyšl nabízí v letních měsících zkrácený prohlídkový okruh „Letní pozastavení“, určený především dětem, aby se bavily a mohly se ptát na vše, co je zajímá. V zámeckém areálu jsou také často k vidění pávi, kteří tam na volno pobíhají. Děti může také zabavit hledání tří klíčů na sgrafitové fasádě zámku. Podle pověsti se mezi všemi „psaníčky“ na zdech zámku nachází tři samostatné klíče. Pokud je někdo sám najde, ukáže se mu cesta ke ztracenému pokladu.

Zámek získal **7 bodů** jako **DOSTATEČNÝ** pro rodiny s dětmi. Body ztratil pouze kvůli špatné dostupnosti prvního patra bezbariérově, jinak je perfektně připraven na návštěvu rodin s dětmi.

Tabulka 44 - Zámek Litomyšl

Hodnocené kritérium	Udělený počet bodů	Kategorie turistické atraktivity
Bezbariérovost	1	DOSTATEČNÁ (7 bodů)
Možnost občerstvení	2	
Vybavenost sociálního zařízení	2	
Zábava pro děti	2	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Litomyšlský **Chrám Nalezení sv. Kříže** je postaven v barokním slohu s moderními prvky a je tak opravdovou raritou. Nedávno prošel rekonstrukcí a mezi věžemi kostela byla postavena vyhlídková terasa s výhledem na zámek, zámecké zahrady a náměstí. Spolu s vyhlídkou můžete zdarma navštívit horní patro kostela. Součástí kostela je i volně

přístupná herna. Do kostela byl nově namontovaný tzv. „Světelný kříž“, tvořený laserovými paprsky a ve středu kostela je skleněný „Sloup s odraznou plochou“, který při příznivých podmínkách tvoří krásnou duhu.

Vstup do přízemí kostela je zcela bezbariérový, problém nastává, pokud byste se chtěli dostat do prvního patra nebo na vyhlídku. Není zde možnost občerstvení, a co se týče sociálního zařízení, nabízí pouze základní zařízení. Velkým kladem je ale dětská herna, kde se děti i dospělí mohou zábavnou formou dozvědět něco o historii církve a kostela.

Díky skvěle vybavené herně a částečné bezbariérovosti kostel získal **4 body** a byl tak ohodnocen jako **DOSTATEČNÝ** z hlediska přizpůsobení se rodinám s dětmi.

Tabulka 45 - Piaristický chrám

Hodnocené kritérium	Udělený počet bodů	Kategorie turistické atraktivity
Bezbariérovost	1	DOSTATEČNÁ (4 bodů)
Možnost občerstvení	0	
Vybavenost sociálního zařízení	1	
Zábava pro děti	2	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Kláštevní zahrady se rozkládají na více než 11 000 m². Leží mezi dvěma litomyšlskými chrámy nedaleko zámku. Nejvyšším bodem je altán s výhledem na město. Zahrady zdobí také květinové záhony a bazének s mlhovištěm a sochami Olbrama Zoubka. Příjemnou atmosféru dokresluje potichu hrající hudba od Bedřicha Smetany a osvětlení, které se během dne a noci mění. Návštěvníci mohou zahrady využít celoročně k odpočinku a relaxaci.

Do zahrad se lze dostat dvěma branami a i když jsou u jedné z nich schody, je zde možnost využít bezbariérově řešenou variantu. Cestičky jsou zpevněné, s pískem a jemným štěrkem. Občerstvit se můžete v Kláštevní restauraci, kde nabízejí mimo jiné i zmrzlinu pro děti, nebo v přilehlém Hotelu Aplaus, který svou terasou částečně do zahrad zasahuje. Sociální zařízení jsou čistá a plně vybavená pro potřeby rodin. Najdete zde přebalovací pult a na toaletách pro vozičkáře lze pohodlně nakojit. Co se týče zábavy pro děti, mohou se brodit v bazénku, hrát si na travnatých plochách, využít pro zábavu altán nebo létat na dřevěnou zvětšenou židli.

Klášterní zahrady hodnotím jako **DOSTATEČNÉ** s maximálním počtem **8 bodů**. Jsou perfektně bezbariérové a splňují skvěle i další požadavky, což mám ověřeno i z vlastní zkušenosti z dětství.

Tabulka 46 - Klášterní zahrady

Hodnocené kritérium	Udělený počet bodů	Kategorie turistické atraktivity
Bezbariérovost	2	DOSTATEČNÁ (8 bodů)
Možnost občerstvení	2	
Vybavenost sociálního zařízení	2	
Zábava pro děti	2	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Regionální muzeum Litomyšl sídlí v barokní budově vedle Piaristického chrámu, kde se dříve nacházela piaristická škola. V expozici muzea se můžete seznámit s historií města až po současnost. Zajímavé jsou také pozůstatky archeologických vykopávek, kde byl objeven nejstarší fotoaparát v ČR, katovský meč, replika lampy, motocykl a další skvosty. Pod správu muzea spadá také Rodný byt Bedřicha Smetany nacházející se v zámeckém pivovaru a Portmoneum.

Muzeum je zcela bezbariérové, včetně nově vybudovaného výtahu, ale vjezd kočárkem je umožněn pouze do chodby, nikoliv do expozic. Občerstvení je možné zakoupit u vstupu a pro děti je zde v létě k dispozici automat na zmrzlinu, kterou si mohou sami natočit. Rodinám s dětmi skvěle poslouží plně bezbariérové toalety se zázemím pro přebalení či nakojení dítěte. Děti si zde také najdou své. Muzeum pro ně připravilo interaktivní program, kde si mohou vyzkoušet různé rekvizity či oblečení, zahrát si hru s historickým námětem nebo se zabavit v dětské expozici „Račte vstoupit“, kde je vytvořená zmenšenina Smetanova náměstí s domečky a zábavnými prvky. Po celý rok je dětem také k dispozici velká herna. Muzeum také pořádá různé výukové programy.

Muzeum splňuje všechny požadavky rodin, jak na občerstvení, tak výborně vyhovuje vzhledem k vybavení sociálních zařízení a i děti se zde nenudí. Objekt je sice plně bezbariérový včetně výtahu a toalet, ale bohužel je zakázán vjezd kočárků do expozic. Proto muzeum nezískalo maximum bodů, ale pouze **7 bodů z 8**, ale i tak je klasifikováno jako **DOSTATEČNÉ**.

Tabulka 47 - Regionální muzeum Litomyšl

Hodnocené kritérium	Udělený počet bodů	Kategorie turistické atraktivity
Bezbariérovost	1	DOSTATEČNÁ (7 bodů)
Možnost občerstvení	2	
Vybavenost sociálního zařízení	2	
Zábava pro děti	2	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Součástí Regionálního muzea je také **Portmoneum**. Majitel domu si nechal interiér nevšedně vymalovat a vybavit umělcem Josefem Váchalem. Dům se tak stal Muzeem Josefa Váchala. Stěny zdobí syté barvy s motivy d'áblů, skřetů, křesťanské, hinduistické a další motivy, vycházející z umělcova života a názorů. Později do domu uhořel blesk a většina maleb byla poničena. Objekt byl později prohlášen za kulturní památku. Pozdější majitel domu zařídil restaurátorské práce na obnovu maleb. Pro veřejnost byl dům otevřen až v roce 1993. Nyní je Portmoneum v majetku Pardubického kraje a správou spadá pod Regionální muzeum v Litomyšli. Nově zde vznikla multimediální expozice a ateliér pro veřejnost.

Objekt není bezbariérový. U vchodu je několik schodů a jsou zde úzké dveře. Co se týče možnosti občerstvení, u vchodu na kase lze zakoupit některé nealkoholické nápoje. Sociální zařízení jsou vybavena klasicky. Jak je známo, děti nechodí moc rády do muzeí, takže zábavné vyžití pro ně zde není žádné.

Bohužel objekt není moc vhodný pro rodiny s dětmi. Nejen že není bezbariérový, ale nenabízí ani žádné zábavné vyžití pro děti. Je tu minimální možnost občerstvení a minimální vybavení sociálního zařízení. Proto hodnotím tuto atraktivitu **2 body** jako **NEDOSTATEČNOU**.

Tabulka 48 - Portmoneum

Hodnocené kritérium	Udělený počet bodů	Kategorie turistické atraktivity
Bezbariérovost	0	NEDOSTATEČNÁ (2 bodů)
Možnost občerstvení	1	
Vybavenost sociálního zařízení	1	
Zábava pro děti	0	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Dům U Rytířů je stejně jako většina domů na litomyšlském náměstí postaven v gotickém stylu a zasazen do dlouhé řady domů. Nachází se uprostřed náměstí, naproti radniční věži. Je jedním z nestarších a nejvýznamnějších domů ve městě díky zachovalé fasádě a zachovalým renesančním interiéřům. V roce 1958 byl prohlášen za kulturní památku. V domě sídlí Městská galerie Litomyšl, která zde pořádá výtvarné výstavy.

Dům bohužel není bezbariérový, ale na požádání lze využít asistence personálu, která do prvního patra s kočárkem či vozíkem pomůže. U kasy lze zakoupit některé nápoje. Vybavenost sociálního zařízení je dostatečná, u kasy je možnost zapůjčit přebalovací pult. Pro děti jsou zde připravené omalovánky, různé úkoly, skládky a hry. Také se zde pořádají různé výtvarné kroužky a dílny pro děti. V galerii je také prostor pro odkládání kočárků.

I přes to, že dům není přístupný bezbariérově, je díky promyšlené zábavě pro děti a vybavenosti sociálních zařízení ohodnocen jako **DOSTATEČNÝ** se ziskem **5 bodů**.

Tabulka 49 - Dům U Rytířů

Hodnocené kritérium	Udělený počet bodů	Kategorie turistické atraktivity
Bezbariérovost	0	DOSTATEČNÁ (5 bodů)
Možnost občerstvení	1	
Vybavenost sociálního zařízení	2	
Zábava pro děti	2	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Rokokový zámek **Nové Hrady** z roku 1777 ve stylu francouzských letních sídel, často nazýván jako České Versailles nebo Malý Schönbrunn, je architektonickým skvostem, který Vás svou krásou nadchne a okouzlí. Majiteli zámku jsou manželé Kučerovi, kteří jej zvelebují a také zde žijí. Zámek obklopují rozsáhlé pozemky, kde se nacházejí stáje, jelení a dančí farma, zelené divadlo, nově vybudovaný labyrint a nejrůznější typy zahrad. V areálu je také možné navštívit Muzeum motokol nebo Galerii klobouků.

Zámecký areál, nádvoří a vestibul jsou zcela bezbariérové. Problém nastává při prohlídce, kdy do expozice vede 6 schodů a do rokokového sálu dalších 20. Schody jsou ale nízké, proto není problém je s pomocí překonat. Co se týče občerstvení, v areálu máte na výběr mezi kavárnou a restaurací. Obě mají bezbariérový přístup. Toalety jsou zařízení klasicky, bohužel zde není k dispozici ani přebalovací pult ani prostor pro kojící matky. Prohlídka zámku trvá hodinu, což většinou děti nebaví, ale i tak jsou tu další

možnosti, co s dětmi podniknout. Přímo v areálu je jelení a dančí farma a stáje, také je určitě zaujme nově vybudovaný labyrint či přírodní zelené divadlo.

Zámek Nové Hradky získal **6 bodů**, a i přes to, že není zcela bezbariérový a chybí lepší vybavení sociálního zařízení, je **DOSTATEČNÝ** pro rodiny s dětmi.

Tabulka 50 - Nové Hradky

Hodnocené kritérium	Udělený počet bodů	Kategorie turistické atraktivity
Bezbariérovost	1	DOSTATEČNÁ (6 bodů)
Možnost občerstvení	2	
Vybavenost sociálního zařízení	1	
Zábava pro děti	2	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Toulovcova rozhledna je jednou ze tří rozhleden v okolí Toulovcových maštálí. Nachází se mezi obcemi Jarošov u Litomyšle a Budislaví. Měří 15 metrů a má dvě vyhlídkové plošiny, jednu ve výšce 6 metrů, druhou ve 12 metrech. Nahoru můžete vystoupat po 60 schodech. Z rozhledny lze při příznivém počasí vidět až do Pardubic nebo Hradce Králové. Rozhledna je postavena ze dřeva zpevněným železem. Už jednou kvůli špatnému technickému stavu prošla rekonstrukcí.

Přístup k rozhledně je s kočárkem bezproblémový, ale na rozhlednu se samozřejmě bezbariérově nedostanete. Hned vedle rozhledny stojí kasa s kioskem, kde je možné zakoupit nápoje, nějaké občerstvení a samozřejmě v letních měsících také nanuky. Sociální zařízení zde k dispozici není. Zábavu hodnotím jedním bodem, protože zde není nic jiného, ale i tak děti baví běhat do schodů nebo je počítat, takže jsou alespoň částečně zabaveny.

Celkově rozhledna bohužel nesplnila ani minimální požadavky na vybavení pro rodiny s dětmi. Jediným přínosem pro ně je možnost se občerstvit. Proto s počtem **3 bodů** získává úroveň **NEDOSTATEČNÁ**.

Tabulka 51 - Toulouvcova rozhledna

Hodnocené kritérium	Udělený počet bodů	Kategorie turistické atraktivity
Bezbariérovost	1	NEDOSTATEČNÁ (3 bodů)
Možnost občerstvení	2	
Vybavenost sociálního zařízení	0	
Zábava pro děti	1	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Přírodní rezervace **Toulouvcovy Maštale**, nacházející se mezi obcemi Proseč, Budislav a Novými Hrady je komplex pískovcových skal a lesů. Název jim dal rytíř Vavřinec Toulovec, který byl místní loupežník. Dělí se na Toulouvcovy a Městské Maštale a rozkládají se na ploše přes 1000 hektarů. Své si zde najdou milovníci přírody, kteří zde mohou spatřit nejen skalní útvary, ale i vzácné druhy rostlin a živočichů. Využít můžete několik turistických a cyklistických tras.

V Maštalích je na výběr hned několik tras, z nichž jsou asi 2 vhodné pro rodiny s kočárkem. Ani tak ale bezbariérovost není stoprocentně zaručená, protože většina trasy vede přes lesní cesty, které jsou písčité a plné kořenů a kamenů. Nejlepší je vzít děti do nosítek nebo šátků a máte tak zaručené, že se dostanete všude. Možnost občerstvení přímo v Maštalích není, ale v okolí je hned několik výborných restaurací, kde si můžete dát něco k jídlu a pití (např. Chata Polanka). Sociální zařízení zde nenajdete, aby se nenarušil ráz přírody. Děti se v Maštalích zabaví prolézáním mezi různými kameny a hraním si třeba na loupežníky.

I když jsou Toulouvcovy Maštale úžasným přírodním úkazem, který láká mnoho návštěvníků, bohužel musím konstatovat, že kvůli absenci sociálního zařízení a možnosti občerstvení toto, ač kouzelné, místo získalo pouhé **3 body** a je tak **NEDOSTATEČNÉ** pro uspokojení potřeb rodin s dětmi.

Tabulka 52 - Toulouvcovy Maštale

Hodnocené kritérium	Udělený počet bodů	Kategorie turistické atraktivity
Bezbariérovost	1	NEDOSTATEČNÁ (3 bodů)
Možnost občerstvení	0	
Vybavenost sociálního zařízení	0	
Zábava pro děti	2	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Velkou raritou je Osvětlený dům v Chotovicích, který byl roku 2012 zapsán do České knihy rekordů jako „Největší vánoční výzdoba na domě“. Majitelem domu je Václav Trunec, který každoročně, počínaje rokem 2009 zdobí svůj dům desítkami tisíc barevných žárovek. V roce 2019 to bylo konkrétně přes 60 tisíc žárovek, přes 9 km světelných řetězců a 27 km kabelů a 322 transformátorů. Dům svítí od první adventní neděle do Tří králů denně od 16:30 do 22:00. Aby Václav stihnul rozsvítit na první adventní neděli, začíná zdobit už na konci září. Na dům se jezdí každoročně podívat desítky tisíc návštěvníků nejen z České republiky, ale např. i z Jemenu nebo Velké Británie. Provoz je ale velmi náročný, sám Václav uznal, že za peníze, co do výzdoby investoval, by měl nové auto.

Vyzdobený je kompletně celý exteriér domu, kde je možné se s kočárkem bez problémů dostat po trávě nebo dlažbě. Bohužel zde chybí možnost občerstvení i sociální zařízení, ale většinou to není potřeba, jelikož návštěva netrvá déle než půl hodiny, kdy si dům prohlédnete. Věřím ale, že pokud by někdo akutně potřeboval využít sociální zařízení, dalo by se s majitelem domluvit a využít jejich domáci. Zábavou pro děti je právě prohlížení vánoční expozice, kde mohou vidět ježíška, dárky, různá zvířátka, betlém a další symboly českých Vánoc.

Tato atrakce pro nedostatečnou vybavenost získala pouhé **3 body** a je ohodnocena jako **NEDOSTATEČNÁ** pro rodiny s dětmi.

Tabulka 53 - Osvětlený dům

Hodnocené kritérium	Udělený počet bodů	Kategorie turistické atraktivity
Bezbariérovost	2	NEDOSTATEČNÁ (3 bodů)
Možnost občerstvení	0	
Vybavenost sociálního zařízení	0	
Zábava pro děti	1	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

3 Diskuze

Díky této bakalářské práci jsme zjistili, že pro uspokojení potřeb a požadavků rodin s dětmi je nutné přizpůsobit nejenom poskytované služby, ale i vybavení zařízení. Pokud budou rodinám s dětmi poskytovány kvalitní služby, mohou získat stálou klientelu, případně ji i rozšířit. Je jasné, že v oblasti, kde téměř nejsou zařízení přizpůsobená potřebám rodin s dětmi, bude mít takové zařízení největší potenciál. Díky analýze, kterou jsem provedla v oblasti mikroregion Litomyšlsko, bych mohla říct, že právě takovou oblastí tento mikroregion je.

Analýza ubytovacích zařízení nám ukázala, že se v oblasti nejspíše nenacházejí žádná zařízení orientovaná na rodiny s dětmi, která by dosáhla na luxusní či nadstandardní úroveň. Nemohu to říci s úplnou jistotou, jelikož z celkového výběru 39 ubytovacích zařízení se mi vrátilo pouze 9 vyplněných dotazníků, ale budu předpokládat, že úroveň ostatních zařízení bude podobná jako ta, která jsem podrobila analýzou.

Všechna dotazovaná zařízení disponují alespoň minimálním vybavením, které je pro rodiny s dětmi důležité. Z 9 analyzovaných ubytovacích zařízení dosáhl nejlepšího hodnocení Penzion U Roušarů s celkovým počtem 14 bodů a od nadstandardní úrovně ho tak dělí pouhé 2 body. Hned v závěsu je Penzion Lilie s 12 body. Oba tyto penziony jsou v rodinném domě a jsou brány jako soukromé ubytování, což je dle mého důvod, proč jsou tak dobře připraveny pro rodiny s dětmi. Nejhorší připraveným ubytovacím zařízením je Penzion Pod Klášterem, který získal pouhé 2 body a pro rodiny s dětmi tak není téměř vůbec vhodný.

Tabulka 54 - Hodnocení ubytovacích zařízení

Název ubytovacího zařízení	Počet splněných kritérií	Dosažená úroveň
Penzion U Roušarů	14	standardní
Penzion Lilie	12	standardní
Evropské školící centrum o. p. s.	9	standardní
Pension Paseka	7	standardní
Chata Polanka	7	standardní
Hotel Aplaus	6	standardní
Penzion Na Rychtě	6	standardní
Chaty Poříčí u Litomyšle	5	nízká
Penzion Pod Klášterem	2	nízká

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Když se zaměříme na hodnocení restaurací a pizzerií v mikroregionu Litomyšlsko, zjistíme, že žádný podnik sice nemůžeme hodnotit jako luxusní, ale všechny zařízení splnila alespoň minimální požadavky a hned 2 z 10 analyzovaných podniků dosáhly nadstandardní úrovně. Jedná se o Restauraci U Kolji, nacházející se v Litomyšli a Restaurace U Marešů v Proseči, které získaly shodně 12 bodů. Dalším skvěle hodnoceným podnikem je Restaurace a minipivovar Veselka v Litomyšli, který získal 9 bodů a je tak nejlépe hodnoceným podnikem se standardní úrovní. Naopak nejhůře dopadla Restaurace Pod Klášterem, nacházející se v Litomyšli ve stejnojmenném penzionu (který si také nevedl nejlépe při hodnocení UZ) a Pizzeria Bella Napoli, které shodně získaly pouhé 4 body, což ukazuje na to, že i když splňují minimální požadavky, nejsou na tento segment trhu zaměřené a svým vybavením a službami neuspokojí náročné požadavky a potřeby rodin s dětmi.

Tabulka 55 - Hodnocení restaurací a pizzerií

Název ubytovacího zařízení	Počet splněných kritérií	Dosažená úroveň
Restaurace U Kolji	12	nadstandardní
Restaurace U Marešů	12	nadstandardní
Restaurace a minipivovar Veselka	9	standardní
Restaurace Polanka	8	standardní
Restaurace BOHÉM	6	standardní
Restaurace Slunce	6	standardní
Čínská restaurace Huan Gon	5	standardní
Restaurace U Toulavce	5	standardní
Restaurace Pod Klášterem	4	nízká
Pizzeria Bella Napoli	4	nízká

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

V oblasti mikroregionu Litomyšlsko došlo také k analýze stravovacích zařízení typu kavárna a cukrárna. Jedná se konkrétně o 4 zařízení nacházející se v Litomyšli nebo Nových Hradech. Kavárny si vedly podstatně lépe než restaurace. Dva podniky získaly 10 bodů a hodnocení nadstandardní, jedná se o Bobo Café v Litomyšli a Kavárnu Kousek v Nových Hradech. Další dva podniky mají pouze o jeden bod méně a jsou hodnoceny úrovní standardní. Je to Bambino Caffé, zaměřující se převážně na rodiny s dětmi, a Chocco Caffé.

Tabulka 56 - Hodnocení kaváren a cukráren

Název ubytovacího zařízení	Počet splněných kritérií	Dosažená úroveň
Bobo Cafe	10	nadstandardní
Kavárna Kousek	10	nadstandardní
Bambino Caffè	9	standardní
Chocco Caffè	9	standardní

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Při analýze turistických atraktivit jsme zjistili, že v dané oblasti se nachází mnoho míst, která jsou vhodná a atraktivní pro rodiny s dětmi. Maximálního počtu 8 bodů dosáhlo pouze jedno místo, konkrétně Klášterní zahrady v Litomyšli. Ty perfektně splňují veškeré požadavky a jsou tak ideálním místem, kde mohou rodiny s dětmi strávit volné chvíle. Hned v závěsu je zámek Litomyšl a Regionální muzeum Litomyšl, které získaly shodně 7 bodů. Zde je pouze pár nedostatků, jinak jsou pro rodiny s dětmi také perfektní. Našly se tady ale i atraktivita, které téměř nesplňují požadavky rodin s dětmi a tak byly vyhodnoceny jako nedostatečné. Jedná se o Toulouvcovu rozhlednu, Toulouvcovy Maštale a Osvětlený dům v Chotovicích. Tyto atraktivita získaly shodně pouhé 3 body kvůli svým velkým nedostatkům zejména co se bezbariérovosti, stravování a sociálních zařízení týče, i když jsou pro rodiny s dětmi velkým lákadlem. Rodiny tak musí udělat určitá opatření, aby si mohly i tato místa bez problémů užít – např. svačina s sebou, místo kočárku nosítka a podobně.

Tabulka 57 - Hodnocení turistických atraktivit

Název ubytovacího zařízení	Počet splněných kritérií	Dosažená úroveň
Klášterní zahrady	8	dostatečná
Zámek Litomyšl	7	dostatečná
Regionální muzeum v Litomyšli	7	dostatečná
Zámek Nové Hrady	6	dostatečná
Dům U Rytířů	5	dostatečná
Piaristický chrám	4	dostatečná
Toulouvcova rozhledna	3	nedostatečná
Toulouvcovy Maštale	3	nedostatečná
Osvětlený dům	3	nedostatečná

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Závěr

S rozvojem cestovního ruchu a rostoucí scestovaností a pragmatismem návštěvníků cestovního ruchu pocítují jednotlivé podniky potřebu přizpůsobit se potřebám návštěvníků a definovat specializaci pro vybrané cílové skupiny. Pro udržení konkurenceschopnosti a získání klientely je potřeba odlišit se od ostatních konkurentů speciální a originální nabídkou.

Současným trendem je právě cílení nabídky na rodiny s dětmi, což může sloužit k odlišení se od ostatních podniků cestovního ruchu. Tyto podniky cílené na rodiny s dětmi v České republice postupně přibývají a rostou tak možnosti rodin, kde mohou trávit svůj volný čas, aby byly uspokojeny veškeré potřeby a požadavky tohoto segmentu. Z důvodu prezentace těchto podniků vznikl projekt „Baby friendly“, který hodnotí zařízení přátelská k dětem a uděluje takovým podnikům příslušný certifikát podle míry přizpůsobení se této skupině zákazníků.

V okolí Litomyšle se nachází rozsáhlá síť podniků cestovního ruchu, avšak žádný doposud nezískal certifikát Baby friendly. Obávám se, že je to kvůli malé informovanosti podniků o možnosti získat takový certifikát. Tato skutečnost vypovídá o tom, že ubytovací ani stravovací zařízení a turistické atraktivita nejsou připraveny poskytnout rodinám s dětmi plný komfort pro uspokojení všech jejich potřeb. Především ubytovací a stravovací zařízení se zaměřují na širší klientelu a více cílových skupin, proto nejsou příliš vhodné pro návštěvu dětských klientů.

Co se týče ubytovacích zařízení, zde vidím velké nedostatky. Ani jedno zařízení totiž nedosáhlo na luxusní nebo nadstandardní úroveň. Největšími nedostatky byla především absence bezbariérovosti, přizpůsobení sociálního zařízení dětem, nebo chyběl dětský koutek.

Stravovací zařízení sice na luxusní úroveň také nedosáhla, ale našly se tu hned 4 podniky s nadstandardní úrovní, z toho 1 restaurace a 3 kavárny. Už z tohoto výsledku je patrné, že restaurace na návštěvu dětských zákazníků příliš připraveny nejsou, zato kavárny ano. Tyto lépe přizpůsobené podniky nabízejí nejen dětskou židličku, která se vyskytovala téměř v každém stravovacím zařízení, ale i dětské koutky, kojeneckou vodu, dětské příbory či dětské pokrmy a deserty.

Turistické atraktivity si nevedly úplně špatně. Z celkového počtu 9 atraktivit pouze 3 z nich byly hodnoceny jako nedostatečné pro rodiny s dětmi. Jedná se ale o takové atraktivity, u kterých se dá s těmito nedostatky počítat a rodiny s dětmi tak uzpůsobí vybavení na návštěvu této atraktivity. Naopak nejlépe dopadl městský park, zámek či muzeum, které nabízí nejenom poznání, ale i relax a zábavu.

Cílem této práce bylo analyzovat nabídku ubytovacích a pohostinských služeb, volnočasových aktivit a atraktivit v cestovním ruchu s ohledem na rodiny s dětmi v mikroregionu Litomyšlsko. Lze říci, že s použitím primárních a sekundárních dat se mi povedlo cíl uspokojivě naplnit.

Tato práce by mohla sloužit při zkoumání specifických potřeb segmentu rodin s dětmi. Její výsledky by bylo možné uplatnit pro vylepšení poskytovaných služeb zkoumaných podniků cestovního ruchu, nebo jako inspirace pro jiné oblasti v rámci tvoření nabídky pro tuto náročnou skupinu.

Ráda bych také zmínila limity mého průzkumu. V souvislosti s epidemií Covid-19 nebylo možné realizovat průzkum v plném rozsahu tak, jak jsem si představovala. Také ubytovací zařízení neměla lehkou situaci, co se koronaviru týče, což bylo nejspíše hlavním důvodem, proč se mi jich vrátilo tak málo vyplněných.

Seznam použité literatury

Internetové zdroje

- [1] *Cestování po EU/Schengenu – cestování dětí*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. © 2020 [cit. 5.7.2020]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/clanek/cestovani-po-eu-schengenu.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>>.
- [2] *Cestování s dětmi*. Vláda České republiky [online]. © 2005-2020 [cit. 5.7.2020]. Dostupné z: <<https://www.euroskop.cz/592/sekce/cestovani-s-detmi/>>.
- [3] *Co je „baby friendly“*. Baby Friendly Certificate [online]. © 2014 [cit. 9.7.2020]. Dostupné z: <<http://www.babyfriendlycertificate.cz/babyfriendly/>>.
- [4] CzechTourism. *100 přírodních zajímavostí, které musíte vidět*. Kudyznudy.cz [online]. © 2020 [cit. 13.7.2020]. Dostupné z: <<https://www.kudyznudy.cz/aktuality/100-prirodnich-zajimavosti-ktere-musite-videt>>.
- [5] *Funkce rodiny*. RodinaDnes.cz [online]. 2020 [cit. 7.7.2020]. Dostupné z: <<https://rodinadnes.cz/funkce-rodiny/>>.
- [6] INDROVÁ, Jarmila a Zdenka PETRŮ, ed. *Cestovní ruch pro všechny* [online]. Praha, 2008 [cit. 29.6.2020]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/getmedia/4fa1846e-ee0c-40d7-ae2e-a43007314a2e/GetFile14_1.pdf>.
- [7] KRIŠTOFIAKOVÁ, Lucia a Iveta HAMARNEH, ed. *Cestovní ruch pro všechny: inkluze a lidský kapitál pro rozvoj regionů* [online]. Praha, 2020 [cit. 10.3.2020]. Dostupné z: <<https://www.vso.cz/www/upload/pages/documents/20200203052233121.pdf>>.
- Kolektivní monografie. Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s.
- [8] *Litomyšl – základní údaje*. Město Litomyšl [online]. © 2011 – 2020 [cit. 8.3.2020]. Dostupné z: <https://www.litomysl.cz/index.php?id_str=1311053145839>.
- [9] *Mikroregiony a místní akční skupiny*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. © 2019 [cit. 7.3.2020]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>>.
- [10] *Národní program podpory cestovního ruchu v regionech*. Odborný portál pro cestovní ruch C.O.T. [online]. © 2002-2020 [cit. 30.6.2020]. Dostupné z: <

<https://www.icot.cz/mmr-cr-spousti-narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regionech/>>.

- [11] *O mikroregionu Litomyšlsko*. Mikroregion Litomyšlsko [online]. © 2020 [cit. 8.3.2020]. Dostupné z: <<http://www.litomyslsko.cz/>>.
- [12] *Oficiální jednotná klasifikace ubytovacích zařízení ČR*. HOTELSTARS.EU [online]. 2020 [cit. 9.7.2020]. Dostupné z: <<https://www.hotelstars.cz/oficialni-klasifikace-v-cr>>.
- [13] Portál pro cestovní ruch. *Marketing atraktivit*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové [online]. 2015 [cit. 14.7.2020]. Dostupné: <<https://www19.uhk.cz/cs-CZ/portal-cestovniho-ruchu/Multimedialni-strukturovane-ucebni-texty/Modul-marketing-cestovniho-ruchu/Marketing-cestovniho-ruchu/Vybrane-aplikace-marketingu-v-cestovnim-ruchu/Marketing-atraktivit.aspx>>.
- [14] *Pravidla pro zařazení do katalogu*. Baby-friendly-hotel [online]. © 2020 [cit. 9.7.2020]. Dostupné z: <<http://baby-friendly-hotel.cz/kontakt/pravidla-pro-zarazeni-do-katalogu/>>.
- [15] *Rodinné pasy Pardubického kraje*. Pardubice – rodinné pasy [online]. © 2009 [cit. 30.6.2020]. Dostupné z: <<http://pardubice.rodinnepasy.cz/>>.
- [16] *Seznam projektů z národních dotací*. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. ©2020 [cit. 30.6.2020]. Dostupné z: <<https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/seznam-narodnich-dotaci?search=&Theme=3®ion=9&PodTheme=3&rok=0>>.
- [17] *Úmluva o právech dítěte*. Český výbor pro UNICEF [online]. © 2004-2020 [cit. 5.7.2020]. Dostupné z:< <https://www.unicef.cz/aktualne/82292-umluva-o-pravech-ditete>>.

Knižní zdroje

FORET, Miroslav. *Marketingová komunikace: [získání pozornosti zákazníků a naplnění jejich očekávání]*. Brno: Computer Press, 2003. Business books (Computer Press). ISBN 80-7226-811-2.

FRANCOVÁ, Eva. *Cestovní ruch*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. ISBN 80-244-0719-1.

- GOELDNER, Charles R. a J. R. Brent RITCHIE. *Cestovní ruch: principy, příklady, trendy*. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-251-2595-3.
- GÚČIK, Marian a Šípková, Ivana. *Globalizácia a integrácia v cestovnom ruchu*. 1. vyd. Bratislava, 2004. 146 s. ISBN 80-969261-0-1.
- HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3.
- HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada, c2003. Expert (Grada). ISBN 80-247-0202-9.
- HRDINOVÁ, Anna. *Rodinný cestovní ruch v kraji Vysočina*. Jihlava, 2018. 92 stran. Vysoká škola polytechnická Jihlava, Katedra cestovního ruchu. Vedoucí práce Ing. Ivica Linderová, PhD.
- INDROVÁ, Jarmila. *Cestovní ruch: (základy)*. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1252-5.
- KŘÍŽEK, Felix a Josef NEUFUS. *Moderní hotelový management: nejnovější poznatky a trendy v řízení hotelů : komplexní informace o hotelovém provozu a jeho organizaci : optimalizace provozu s ohledem na ekologii a etiku : případové studie a příklady*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3868-0.
- LINDEROVÁ, Ivica. *Cestovní ruch: teoretická a právní východiska*. V Praze: Idea servis, 2015. ISBN 978-80-85970-86-9.
- LOVASOVÁ, Lenka a spol. *Děti a jejich problémy: sborník studií*. Praha: Sdružení Linka bezpečí, 2005-^^^, ISBN 80-239-4482-7.
- ORIEŠKA, Ján. *Služby v cestovním ruchu*. V Praze: Idea servis, 2010. ISBN 978-80-85970-68-5.
- RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. Vyd. 3., rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009. Management (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-028-6.
- SCHIFFMAN, Leon G. a Leslie Lazar KANUK. *Nákupní chování*. Brno: Computer Press, 2004. Business books (Computer Press). ISBN 80-251-0094-4.

- ŠVÁBENSKÁ, M. *Analýza vybraného segmentu trhu cestovního ruchu – rodiny s dětmi*. Brno, 2008. 43 stran. Masarykova univerzita, ekonomicko-správní fakulta, regionální rozvoj a správa. Vedoucí práce Ing. Martin Šauer.
- VYSEKALOVÁ, Jitka. *Psychologie spotřebitele: jak zákazníci nakupují*. Praha: Grada, 2004. Manažer. ISBN 80-247-0393-9.
- VÝROST, Jozef a Ivan SLAMĚNÍK, ed. *Aplikovaná sociální psychologie I*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-269-6.

Seznam Příloh

Příloha 1 - Dotazník	76
----------------------------	----

Přílohy

Příloha 1 - Dotazník

Vážené dámy a pánové,

obracím se na Vás s prosbou o vyplnění následujícího dotazníku. Ten je součástí průzkumu, který se zabývá cestováním rodin s dětmi, přizpůsobením služeb cestovního ruchu těmto turistům, motivy a postoji k cestování apod.

Vámi vyplněný dotazník bude využit pouze ke zpracování bakalářské práce týkající se možnosti cestování pro rodiny s dětmi v okolí Litomyšle, proto jsou informace z ubytovacích zařízení významnou součástí práce. Tento dotazník nebude nikde zveřejněn.

Děkuji za Váš čas.

Šárka Staňková

studentka 4. ročníku, oboru Cestovní ruch

Vysoké školy polytechnické Jihlava

- 1) Uved'te název Vašeho ubytovacího zařízení:

- 2) Vyberte kategorii Vašeho ubytovacího zařízení:

- a) Hotel
- b) Hotel garni
- c) Penzion
- d) Chata/chalupa
- e) Kemp
- f) Jiné:

- 3) Vyberte třídu Vašeho ubytovacího zařízení:

- a) *
- b) **
- c) ***
- d) ****
- e) *****

- 4) Do tabulky vepište ke každému druhu pokoje počet, kterým disponuje Vaše ubytovací zařízení:

POKOJ	POČET
jednolůžkový	
dvoulůžkový	
vícenolůžkový	
rodinný pokoj	
apartmán	
jíný	

- 5) Na jakou cílovou skupinu je Vaše ubytovací zařízení zaměřeno? Vyberte dvě nejvýznamnější:

- a) Studenti
- b) Jednotlivci
- c) Mladé bezdětné páry
- d) Rodiny s dětmi
- e) Obchodní cestující
- f) Senioři
- g) Jiné:

- 6) Přibližně kolik procent z celkového počtu ubytovaných tvoří rodiny s dětmi?

- 7) Ve kterém ročním období navštěvují rodiny s dětmi Vaše ubytovací zařízení nejčastěji?

- a) Jaro
- b) Léto
- c) Podzim
- d) Zima

- 8) V jakém věku jsou nejčastěji děti ubytované ve Vašem zařízení?

- a) 0 – 5 let
- b) 6 – 10 let
- c) 11 – 15 let
- d) více než 15 let

9) Vyberte vybavení, kterým Vaše ubytovací zařízení disponuje:

a) Pokoje:

- ☐ Dětská postýlka / kolébka / přistýlka
- ☐ Lůžkoviny do dětské postýlky
- ☐ Ochranné prvky (záslepky do zásuvek apod.)
- ☐ Elektronické chůvičky
- ☐ Bezbariérový přístup
- ☐ Možnost přípravy dětské stravy
- ☐ Nočník / záchodové prkénko pro děti
- ☐ Dětská vanička / vana místo sprchového koutu
- ☐ Přebalovací pult
- ☐ Stupátko k umyvadlu
- ☐ Šňůra na prádlo / sušáky
- ☐ Jiné:

b) Vybavení objektu, společné prostory:

- ☐ Rychlovarná konvice
- ☐ Mikrovlnná trouba
- ☐ Lednice pro hosty
- ☐ Nočník / záchodové prkénko pro děti
- ☐ Přebalovací pult
- ☐ Prostor pro kojící matky
- ☐ Umyvadlo pro děti
- ☐ Dětské hřiště, pískoviště
- ☐ Bazén, brouzdaliště
- ☐ Jiné:

c) Restaurace (pokud se nachází v objektu):

- ☐ Dětská jídelní židlička
- ☐ Dětské příbory, nádobí
- ☐ Kojenecká voda
- ☐ Možnost ohřátí dětských příkrmů
- ☐ Dětské menu
- ☐ Dětské bryndáčky
- ☐ Omyvatelné ubrusy / papírové s možností pokreslení
- ☐ Dětský koutek s hračkami
- ☐ Bezbariérový přístup
- ☐ Jiné:

10) Vyberte služby, které jsou poskytovány ve Vašem ubytovacím zařízení:

a) Zábava:

- ☐ Animační programy
- ☐ Dětská herna
- ☐ TV kanály pro děti / DVD s pohádkami
- ☐ Zapůjčení společenských her, hraček
- ☐ Jiné:

b) Ostatní:

- ☐ Půjčovna kol s dětskými sedáky či dětská kola
- ☐ Tvoření pro děti
- ☐ Zapůjčení dětských knížek
- ☐ Hlídaní dětí
- ☐ Úschovna kočárků
- ☐ Možnost vyprání a vyžehlení oblečení
- ☐ Jiné:

c) Stravovací služby:

- ☐ Jídla formou „dětského menu“ – poloviční porce, zdravá jídla plná zeleniny
- ☐ Zmrzliny a deserty
- ☐ Speciální názvy či design dětských pokrmů
- ☐ Jiné: